

ЮНАК

ТРАВЕНЬ 1969 МАЙ

● Ілюстратори цього числа: Ст. пл. Ліда Боднар, пл. сен. Тит Геврик, пл. прих. Оля Загребельна, Софія Лада, Богдан Певний, пл. сен. Володимир Пилишенко-Гарпун, пл. юн. Ігор Шпачинський.
● На обгортці: "Пластова дружба" — світлив пл. сен. Маріян Бо-
рачок із Боффало, США. ● У віконці на обгортці: Св. Юрій —
Патрон Пласту. 6-ого травня — це день, присвячений нашому Пат-
рону.

ЗМІСТ

Сторінка

- 1 Редакційна: У свято св. Юрія
- 1 Б. Кравців: І тому день св. Юрія...
- 1 В. Симоненко: Лебеді материнства
- 2 С. Г.: Св. Юрій на печатці Ярослава Мудрого
- 3 Л. Ю.: Могила у Парижі
- 4 **: Гостя з Австралії відвідала "Юнака"
- 6 Вісті із пластового життя у США і Аргентині
- 7 ОКА: "Пластові соловейки" в Нью-Йорку
- 8 Ю. Павлічко: Згадуючи табір
- 10 О. Ільницький: Чар "святи весни"
- 12 Зразкові пластові юнаки: Юрій Макогін
- 13 О. Павлів: А вже весна...
- 14 **: Будьмо знайомі із Свидником
- 16 Поради Подруги Дади
- 16 Закінчення юнацького змагу у США
- 17 Журналістична діяльність юнацтва
(Юнацькі одиниці: "Іду на вас" і "Яструбині крила")
- 19 Наше листування і "Усміхнися!"
- 20 **: Чи ж не гарна моя суконка?
- 21 "Молоде перо": Р. Бабовал, Л. Госейко і У. Ільницька
- 22 "Молоде перо": Ю. Ткач
- 23 В. Сохан: Володимир Ткачук — нова зірка гокею
- 25 Хроніка
- 28 Список дарункових передплат і "наша пошта"

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця. Видає Головна Пластова Булава. Редагує колегія. Члени редакційної колегії: пл. сен. Ольга Кузьмович, пл. сен. Любомир Онишкевич, пл. сен. Лариса Залеська-Онишкевич, пл. сен. Тоня Горохович і пл. сен. Омелян Тарнавський. Наліпка: пл. сен. Ярослав Еліїв. Технічний редактор і адміністратор: пл. сен. Омелян Тарнавський.

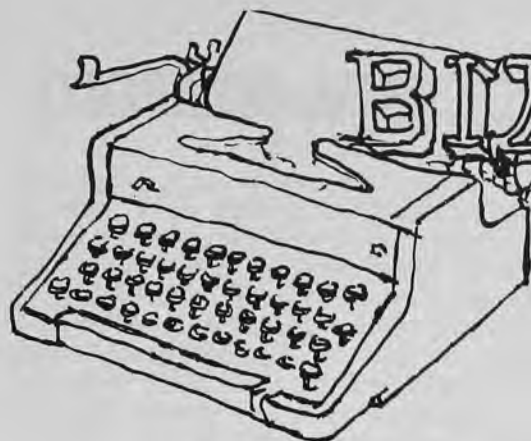
Річна передплата: США і Канада (у валюті своєї країни) — 6.00 дол., Австралія — 3.50 австр. дол., Австрія — 100 шіл., Аргентина — 350 пез., Бельгія — 120 бел. фр., Велика Британія — 1.0.0, Німеччина — 10 н.м., Франція — 15 фр. Ціна одного числа: у США і Канаді — 50 центів.

Редакція застерігає собі право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N. Y., 11702, U.S.A.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2199 Bloor Street West, Toronto 9, Ontario, Canada.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont.

ВІД Р Редакції

У свято Св. Юрія

Рік річно чекаємо нетерпляче на це наше свято — свято Патрона Українського Пласту — св. Юрія. Ми ж відзначаємо його першою зустріччю з природою по довгому зимовому відпочинку, першим юнацьким змагом.

Це свято припадає на час, коли життєдайна весна вбирає світ у красу зелені і цвіття, коли у природі могутніє сила, що будить усе до життя, коли ясне сонце перемагає пільму ночі. Бо святий Юрій — це символ молодости і весни. А молодість і весна — це дві посестри, це символи краси, сили, життя, це символи найкращих поривів душі.

І тому день св. Юрія став святом української пластової молоді — став «святом весни»! Св. Юрій для нас, пластунів, герой молодечого пориву, рішучого відважного чину перемоги ясности над темрявою.

Хто з нас не сидів біля вогню заслуханий у цю легенду про «нашого Білого Лицаря», про відважного вояка, що сам один станув до боротьби зі змієм?

Хто не знає, що він має бути зразком для всіх пластунів? Але чи думаємо частіше про це — чи лише в день його свята?

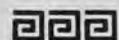
Чи маємо ми відвагу у сьогоднішньому світі егоїзму та злоби визнавати правими ті чесноти, що ними був обдарований «наш» святий Юрій?

А ці чесноти такі все живі, такі актуальні та багаті. Бо лише вони можуть дати нам задоволення і радість із життя, силу та вічну весну у наших душах.

Ваша редакторка

...І тому день св. Юрія — свято наших мрій.
Це їм розпалюємо вогні і квітчаємо ворота
наші. І їх зустрічаємо у весняну ніч Юрія.
Їх — мрій, що сильніші за нас, за всі перешкоди,
що запалюють наші смолоскипи й озброюють молоді
руки до боротьби із сьогоднішнім за прекрасне
і незнане завтра.

Богдан Кравців
зі збірки «Дорога»

Василь Симоненко

ЛЕБЕДІ МАТЕРИНСТВА

Мріють крилами з туману лебеді рожеві,
Сиплють ночі у лимани зорі сургучеві,
Заглядає в шибу казка сивими очима,
Материнська добра ласка в неї за плечима.

Ой біжи, біжи досадо, не вертай до хати,
Не пушу тебе колиску синові гойдати.
Припливайте до колиски, лебеді, як мрії,
Опустіться, тихі зорі, синові під вії.

Темряву тривожили криками півні,
Танцювали лебеді в хаті на стіні,
Лопотіли крилами і рожевим пір'ям,
Лоскотали марево золотим сузір'ям.

Виростеш ти сину, вирушиш в дорогу,
Виростуть з тобою приспані тривоги.
У хмільні смеркання мавки чорноброві
Ждатимуть твоєї ніжності й любові.

Будуть тебе кликати у сади зелені
Хлопців чорночубих диво-наречені.
Можеш вибирати друзів і дружину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.

Можна вибрати друга і по духу брата,
Та не можна рідну матір вибирати.
За тобою завжди будуть мандрувати
Очі материнські і білява хата.

І, якщо впадеш ти на чужому полі,
Прийдуть з України верби і тополі.
Стануть над тобою, листям затріпочуть,
Тугою прощання душу залоскочуть.

Можна все на світі вибрати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.

СВЯТИЙ ЮРІЙ НА ПЕЧАТЦІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Року 1955-го у Києві, при вул. Володимирській ч. 7 і 9, недалеко перехрестя вулиць Володимирської і Великої Житомирської, робітники розібрали два старі дома, щоб побудувати новий будинок. Коли копали рови під фундаменти нової будови, викопали багато фрагментів різних предметів домашнього і щоденного вжитку, як частини бронзових хрестиків, черепки глиняних посудин, дна горщики з «фабричними знаками» княжих ганчарів у формі тризубів тощо, та останки хат-жителів зі слідами лав, стільців і лежанок-ліжок.

Тими знахідками поцікавилися археологи Києва та устійнили, що цю частину міста великий київський князь св. Рівноапостольський Володимир Великий (помер 1015 р.) прилучив до т. зв. дітинця, тобто центральної оборонної частини своєї столиці-города, отже ці знахідки походять із часів володіння його та його сина Ярослава Мудрого (978-1054). Археологи дуже пильно слідували за кожною найдрібнішою знахідкою, вивчали її та ідентифікували, а опісля робили свої висновки.

В одному місці робітники, розчищуючи останки хати-житла, на глиняній, твердовтоптаній долівці, запримітили маленький кружок величини гудзика від чоловічого плаща. Коли його видовбали з глини та розчистили з останків землі, побачили на ньому на обох плоских сторонах якісь рисунки.

Оглядаючи кружок ближче і точніше, запримітили на одній стороні, назвімо її лицевою, рисунок старовинного воїна-лицаря, певно свя-

того, бо довкола його голови було закреслене випуклими крапками коло авреолі, з гарними кучерями волосся. Воїн був одягнений у широкий узористий плащ, який на правім рамені, під шиєю був застебнений фібулою — зашіпкою. У правій руці він тримав довгий гострий спис, а на лівій круглий щит. На щиті крапками і лініями були замарковані оздобы. По обох боках голови був поміщений грецький напис, який по-українському значив «Юрій». Рисунок святого воїна з написом був обведений кругом з випуклих крапок у формі медальйона.

Коли почали ще точніше приглядатися тому «гудзикові», побачили, що по обох боках кружка, від краю до краю по його діаметрі був якийсь поздовжній горбик, випуклина, яка долом кінчилася доволі великою щербинною кружка. Коли почали в тій щербині довбати шпилькою, виявилось, що серединою кружка під горбиком-випуклиною була наскрізь дірка, яка навела офрагістів-дослідників печаток, що цей «гудзик», знайдений майже у смітті на долівці хати, — це дуже цінна історична пам'ятка, свинцева висла печатка, яка була причеплена до ґрамоти при допомозі шнурка, який проходив крізь дірку під випуклиною печатки. На відворотній стороні печатки, у медальйоні із крапок, був поміщений чотирьохрядковий грецький напис, який у першому рядку попереджав рівнораменний хрещик із розширеними кінцями. Напис перекладений українською мовою значить: «Господи, поможи слугі своєму Юрієві». Значиться, Юрій власник цієї вислої печатки, помістив на ній зображення свого святого іменника-патрона св. Юрія Переможця.

Питання, хто був цей «слуга Божий Юрій» дуже швидко вияснилося, бо археологи, офрагісти і нумізмати — дослідники княжої Русі-України, пригадали, що майже таку саму печатку знайдено ще 70 років тому, 1896 р. на Чернігівщині, а такий сам образ св. Юрія є на срібних монетах, т. зв. срібняках, князя Ярослава Мудрого, якого християнське ім'я було Юрій.

Як бачимо, лицар-воїн, римський старшина, св. Юрій Переможець — патрон Пласту, був теж патроном наймогутнішого великого київського князя Ярослава Мудрого.

С. Г.

Могила у Парижі

Оля була пластункою-самітницею. Жила вона з батьками далеко від пластових осередків, тому належала до гуртка таких як і вона пластунок далекого віддалення — «Буря». Листувались вони всі шість із своєю впорядницею Лідєю, вели хроніку, писали статті на різні теми, описували свої пригоди, виконували щомісяця завдання, які їм завдавала їх подруга...

Оля вже в січні написала всім радісного листа, що в травні поїде з батьком на кілька тижнів до Парижу у Франції. Обіцяла всім писати і прислати листівки.

**

І ось уже — травень. Оля в Парижі. Цвітуть, зеленіють парки, бульвари. Оля з дідушем, у якого живуть, усі дні проводить на огляданні цього чудового міста.

А одного дня, пополудні, коли сиділи і прочитували пошту і журнали, хтось постукав до їх помешкання. Оля відчинила двері, а там 15 чи 16-річний юнак. Стрункий, високий, з гладенько причесаним ясним волоссям.

— Добридень, чи тут живе Оля Коршан? — спитав по-українському.

— Так, це я! — мало не викрикнула здивована Оля. — Прощу зайти — і пропустила юнака до кімнати.

— Я — Юрко Мигуль, пластун, — почав вивіснювати хлопець.

Коли до кімнати зайшов дідусь, хлопець знову представився. Дідусь попросив його сісти і все розповісти.

— Живу тут у Парижі. Ще бувши новачком, належав я до пластунів-самітників, і тепер є в гуртку самітників «Чорні пантери» у США. У Франції Пласту нема.

— А як ти про мене взнав?

— А це вже мій друг Ігор таке придумав. Саме передучора одержав я листа і в ньому завдання — розшукай у Парижі пластунку Олю Коршан і в річницю смерті Головного Отамана Петлюри складіть на його могилі китицю квітів від пластунів.

— Якже ти віднайшов адресу?

— Дзвонив до кількох українських установ і знайшов прізвище та адресу пана Коршана — твого дідуса.

Олі було приємно, що подруга про неї пам'ятала, бо це ж вона повідомила впорядника самітників — Ігоря про побут у Парижі пластунок із США. Рівночасно стало їй соромно, що мало знає про Симона Петлюру. В думках обіцяла собі зараз по виході Юрка розпитати дідуса про Петлюру. Але Юрко не спішився. Запропонував піти відвідати Бібліотеку ім. Симона Петлюри. Дідусь із ними не захотів піти.

Пішли вдвоє. У Бібліотеці-Музеї їх радо привітали і оповіли про те, як 2 роки після того

як на вулиці Парижу загинув від куль большевицького агента Головний Отаман, засновано бібліотеку його імені. Було це в 1928 році. Українці в цілому світі тоді щедро надсилали пожертви і матеріали, і бібліотека досягла великого розвитку. Та в часі 2-гої світової війни гітлерівські окупанти Франції пограбили бібліотеку. Багато праці мусіли посвятити віддані справі бібліотеки особи, щоб знову її зорганізувати. Слухаючи цього, Оля вже уклала собі різні проекти, як то вона, після приїзду додому, зорганізує із пластунками-самітницями сталу поміч бібліотеці...

З бібліотеки вернулись обидвое до дому Олі. Оповідали про все дідусеві.

— Так, діти, Отаман Симон Петлюра був великою людиною, і шанували його всі — свої і вороги. Була це надзвичайно сильна духом людина... — сказав дідусь.

Оля і Юрко умовились, щоб на другий день — 25 травня піти на цвинтар Монтпарнас та скласти квіти на могилі Головного Отамана.

— А знаєте — перервав свої роздумування дідусь, — в часі, коли Симон Петлюра був молодим студентом, жив наш славний композитор Мик. Лисенко. Куди не поїхав він із своїм хором, то його концерти були приводом до українських національних маніфестацій. І от, коли він приїхав з концертом до Полтави, таємний гурток українських студентів у духовній семінарії запросив його на таємні збори семінарської громади. Микола Лисенко прийняв це запрошення і прибув на збори. Але хтось доніс про це ректорові семінарії і він прибув на збори та накинувся на М. Лисенка, що він бунтує молодь. Ко-

(Закінчення на стор. 7)

ЩО НОВОГО У ПЛАСТІ?

ГОСТЯ З АВСТРАЛІЇ ВІДВІДАЛА «ЮНАКА»

Наша гостя із Австралії, ст. пл. Марта Стельмахів, на веранді свого дому в Мельборні із своїми власноручно виготовленими (малювані на дереві) "українськими тарілками".

Наші читачі, може, пам'ятають згадку про ст. пл. Марту Стельмахів з Австралії та її декоративні тарілки з українськими візерунками; ми писали про це у жовтневому числі «Юнака» з 1968 р. Марта, як бачите, милується цією своєю здібністю і здобула нею собі в Австралії чималу популярність не тільки поміж своїми, але й австралійцями. Англомовна преса писала про неї з похвалами. Але не в тому суть справи. Важливе, що наше мистецтво дає духову поживу для тих наших молодших друзів і подруг, які вже зросли в чужих середовищах і культурах.

Марта прибула до Австралії дворічною дитиною, виросла у Пласті. Тепер є членом куреня УСП-ок «Степові Відьми» (дивись «Юнак» за вересень 1968 р.), гордиться своїм куренем. є однією з його засновниць і радо оповідає про його успіхи.

Учасниці табору юначок у Сіднейі в 1966 р., коменданткою якого була ст. пл. Строкон (стоїть перша зліва).

Минулого року Марта закінчила студії з мистецтва в університеті в Мельборні, тепер здобуває магістерію і як студентка скористала з можливості увімкнутися в культурну виміну поміж країнами, прибула до США і Канади, була тут у січні та лютому ц. р. і відвідала всі більші осередки поселення українців у цих країнах. Багато годин провела у канцелярії Редколегії та Адміністрації «Юнака» в Торонті.

Нам цікаво було слухати про життя-буття українців в Австралії, зокрема про молодь, Пласт та шкільництво.

Відзнака куреня УСП-ок "Степові Відьми" в Австралії — чорна шапка і мітла.

Пласт у Австралії, поруч із СУМ-ом, належить до найрухливіших організацій. Пластові станиці є в Аделайді, Брізбені, Мельборні та Сіднею, а групи в Балараті, Джілонгу, Кенберрі та Гобарті. Виховна праця відбувається на щотижневих або щодвотижневих сходах у домішках, які приміщуються в народніх домах, при церквах чи при українських суботніх школах. Сходини відбуваються також і по приватних домах, бо простори в містах, де живуть наші родини, дуже розлогі. Співпраця між українськими школами та Пластом добре налагоджена. Передумовою приналежності до Пласту є вимога знати українську мову та ходити до української школи.

Окрім сходин, іншими виявами життя Пласту є табори, зустрічі, базарі, різдвяні ялинки, чайні вечорі, вишивані вечорниці, свята весни, сполучені із святом патрона Пласту, св. Юрія, а зокрема важливими є вишкільні табори. У літніх таборах буває багато учасників, їх кількість доходить навіть до 600 осіб. До новачків таборів приймають і дітей, що неохоплені Пластом.

Учасники табору новаків у Сіднеї в 1966 р. Перший зправа комендант табору, ст. пл. В. Прушинський, перший зліва бунчужний, ст. пл. Р. Якубовський.

Стан членства Пласту за даними на 1. 7. 1967 р. — 968 осіб, з того в УПН — 232, в УПЮ — 403, в УСП — 217, а в УПС — 116.

Пластприят допоміг Пластові придбати та розбудувати пластові табори площі в Сіднею «Холодний Яр» (з чудовими басейнами), «Со-кіл» у Мельборні та в Аделаїді.

Крім Пласту і СУМ-у в Австралії діють ще студентські громади при різних університетах, які об'єднуються у студентській центральній. Існує також католицька організація українських студентів «Обнова».

Група пластових сеньйорів на збірці під час зустрічі членів УПС у Австралії. Зліва до права: пл. сен. Роман Павлишин, біля нього (видно тільки голову в капелюсі) пл. сен. Ярослав Кужіль, пл. сен. Тарас Гут (четвертий зліва в капелюсі), пл. сен. Микола Осідач (перший спереду в беретці), далі у першому ряді: пл. сен. Мирослав Шевчик, пл. сен. Євген Гайдукевич і пл. сен. Василь Матіяш. Імен і прізвищ інших, що є на світлинці, на жаль, не могли ми устійнити.

Українське шкільництво дає змогу набуту початкову і середню освіту та педагогічну на спеціальних курсах. Завдяки цьому у Пласті всі заїняття ведуться українською мовою.

З величніших святкувань в Австралії слід відмітити Ювілейну Пластову Зустріч, що відбулася від 23 до 30 грудня 1967 р. на пластовій оселі «Холодний Яр», поблизу Сіднею (доклад-

ніше ми писали про це в «Юнаку» за квітень 1968 р.) та яка була сполучена із здвигом молоді під патронатом Союзу Українських Організацій Австралії.

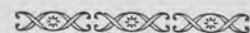
Марта, розповідаючи це все, турбувалася майбутнім українців у Австралії, стверджувала збайдужіння старшого пластуництва до Пласту, але старше юнацтво є добрим упорядницьким матеріалом, також і ті із старшого пластуництва, які після студій вертаються до активної праці у Пласті.

Члени булав пластових таборів, що відбулися в Інгельборні в 1966 р. для пластунів і пластунок із пластових станиць з Брізбену, Мельборну і Сіднею, а комендантом яких був пл. сен. Микола Свідерський.

Якщо б нам довелося судити про стан українства нашої молоді в Австралії по національному виробленні Марти, яка є його продуктом, то ми можемо бути спокійними за українське обличчя нашої молоді в Австралії. Гостя дуже правильно оцінювала вартості, має близьке чуттєве відношення до України, мріє її відвідати при найближчій нагоді. Захоплюється тими людьми, які можуть імпонувати молоді. Із своїх найближчих, що мали вплив на її національне виховання, високо оцінює своїх батьків, а з пластового середовища — пл. сен. Оксану Тарнавську. Мило згадуємо Мартину гостину, бо через неї Австралія наблизилась до Америки і Канади, а разом із тим скріпилася наша віра у пластову молодь.

Усі 4 світлинки з пластових таборів у Австралії передав нам пл. сен. Тарас Гут, що недавно приїхав із Австралії на постійний побут до Торонта. Від нього одержали ми теж пояснення до поодиноких світлин. на основі чого ми виготовили підписи до світлин.

Будьте ПЕРЕДплатником,
а не ПІСЛЯплатником «Юнака»!
Тому ЩЕ НИНІ вишліть
6.00 дол.
на ПЕРЕДплату за 1969 рік!

9-ий КРАЙОВИЙ ПЛАСТОВИЙ З'ЇЗД

У днях 29 і 30 березня ц. р. відбувся у США IX-ий із черги Крайовий Пластовий З'їзд. Цим разом з'їзд відбувався на «Союзівці». Взяло в ньому участь 207 пластунів-делегатів і 32 гостей. Після двох днів нарад, в рямцях яких відбулися два панелі на теми завдань пластових таборів і завдань УСП і УПС у пластовій організації, переобрано на голову КПСтаршини пл. сен. Ярослава Бойдуника, його заступниками обрано пл. сен. Павла Дорожинського, пл. сен. Христину Навроцьку та пл. сен. Дмитра Косовича, а генеральним секретарем пл. сен. Любомира Романкова. Крайовими комендантами обрано пл. сен. Ярославу Рубель і пл. сен. Нестора Колця. Головою КПРади переобрано пл. сен. Володимира Савчака.

ПЛАСТОВА МОЛОДЬ ОСОБЛИВО ВІДЗНАЧИЛА РОКОВИНИ ШЕВЧЕНКА

9-го березня 1969 року відбулася в Нью-Йорку нова і небувала досі імпреза, що сколихнула цілою українською громадою.

Оце вперше відзначено роковини Тараса Шевченка не звичайним святом із стандартною програмою — але «Театром Шевченкового Слова», у виконанні молодечого відділу Студії Мистецького Слова, що його веде відома учениця Олімпії Добровольської пані Лідія Крушельницька. Цілий цей оригінальний та цікавий вечір складався із виконання двох поем Т. Шевченка, а це «Великого Льоху» та «Невольника» у відповідному мистецькому оформленні.

Вечір, під протекторатом Комітету Об'єднаних американсько-українських організацій Нью-Йорку та Наукового Т-ва ім. Шевченка зібрав рекордове число публіки так старшої як і молодшої, що була цікава побачити таке «інакше» свято.

Для великого числа пластунів і пластунок серед публіки було це свято ще і тим цікаве, що всі виконавці обидвох поем Шевченка (за виїмком одного) були юнаками і юначками Пластової Станиці в Нью-Йорку. Вони — це учні пані Л. Крушельницької, що від довшого часу вивчають мистецьке слово і не один раз уже брали участь у різних виступах. Цим разом, однак, це була немов виїмкова «прем'єра», до якої усі підготувалися довго та із дрижанням серця.

У висліді довгої праці учительки п. Крушельницької та учнів: юнаків В. Артимішина і Т. Яремка та ст. пл. М. Гаврилюка, і юначок О. Гаврилюк, Л. Голюки, М. Гой, У. Ільницької,

ПЛАСТОВІ ЛІТНІ ТАБОРИ

В Аргентині відбулися у січні ц. р. літні табори для УПЮ-ів, УПЮ-ок і для новацтва.

Табори пройшли під цьогорічним гаслом пластунів в Аргентині: «Нас кличе Україна».

Табір новацтва мав 20 учасників і 5 членів проводу, та проходив у часі від 3 до 19 січня на Пластовій Оселі «Ненаситець» у Пунта Індіо. Коменданткою табору, що мав назву «Євшан-зілля», була ст. пл. Христя Воловина.

Табір юначок мав назву «Берег чекань», і відбувався в Пунта Індіо в часі від 7 до 23 січня, як вишкільний, а в часі від 23 до 29 січня як відпочинковий. Учасниць було 16, в тому одна старша пластунка. Коменданткою була ст. пл. Христина Гнатишин.

Табір УПЮ-ів «Шестидесятники» відбувався як вишкільний у Пунта Індіо від 7 до 23 січня, а в Сан Бернардо, над морем, у часі від 23 до 29 січня як відпочинковий. Учасників було 20, у тому один старший пластун. Комендантом був ст. пл. Ігор Василік.

За цілість таборів відповідали — комендант пл. сен. Богдан Галайчук і заступник коменданта та інтендант пл. сен. Микола Милусь. В адміністрації таборів працювали три пані із Пласт-приятю.

На загал табори пройшли дуже добре, головно юнацькі, а зокрема та частина, що була присвячена вишколові.

Х. Івануси, Л. Прокоп, Р. Сафіян, Х. Сливоцької, Н. Чуми та О. Шуль, із поміччю оригінальних декорацій нашої мисткині Ярослави Герулак, музичного оформлення І. Соневицького і балетного Роми Богачевської ми побачили свіжий і незвичайний образ.

Як радісно і зворушливо було переживати такий поклін Шевченкові, як проречисто цим разом звучали слова «Заповіту», виголошені нашим мистцем слова Йосипом Гірняком, немов саме до молодих акторів, та скільки розмов і вражень викликав цей незвичайний вечір.

Ми можемо бути справді горді, що саме пластуни і пластунки були тими першими, що продамали в Нью-Йорку леди стандартних святкувань, а їхній учительці і всім помічникам вдячні, що дали молодим поспробувати своїх сил перед широкою українською громадою.

О. К.

ПРОХАЄМО ЗАПЛАТИТИ ПЕРЕДПЛАТУ

ЗА 1969 РІК

ЗА „ЮНАКА”

6.00 ДОЛЯРІВ!

„ПЛАСТОВІ СОЛОВЕЙКИ” В НЬЮ-ЙОРКУ

Пластові "Соловейки" в Нью-Йорку під час виступу на святкуванні 20-річчя Пластової Станиці в Нью-Йорку, що відбулося 16 березня ц. р.

Уже більше року минає, як при 30-ому Курені УПЮ-ок створилася група молодих співачок, що при супроводі гітар співають пісень. Душею цієї групи та її організатором є пл. розв. Квітка Цісик, а членами є пл. розв. Реня Сафіян, Віра Самошак, Христя Зимна, Марійка Гой, Марійка Костів, Ліда Прокоп, Марта Навроцька, Ліда Голюка, Уляна Ільницька, Оксана Шуль.

Уперше виступили ці юначки зі своїм співом на юнацькій Орликяді в 1967 році, а опісля на «святі весни», у часі гостини Верховного Архієпископа Кардинала Сліпого на «Вовчій Тропі», на Листопадовому Апелі, на «Святвечірній свічечці».

Слава про цю групу пішла із часом і поза пластові кола так, що наших «соловейків» запрошено на вечір показу української вишивки в Пассейку, а опісля під час останнього зимового сезону на вишивані вечерниці в Нью-Йорку. Обидва виступи мали великий успіх, і пластунки зібрали великий аплявз.

Розуміється, юначки вправляють пильно, де і як лише можуть під проводом енергійної Квітки Цісик, а репертуар пісень щораз поширюється. Співають пластових, народніх та популярних пісеньок приємно та безпосередньо, і ця молоденька співацька група в народніх одягах радує кожного, хто її побачить і почує.

Найбільший досі успіх зібрали наші «соловейки», виступаючи на бенкеті у 20-річчя Пластової Станиці в Нью-Йорку 15-го березня ц. р. Одушевлена публіка не хотіла їх «випустити» і бажала все ще та й ще нових наддатків.

Тепер співоча група юначок готується до виступу знову на ширшому форумі, а не лише пластовому, а саме — в Літературно-мистецькому Клубі в Нью-Йорку, куди їх запрошено на вечір молодих талантів. Розуміється, наші юначки думають не лише про сцену і чекають нетерпляче на «свято весни» на «Вовчій Тропі», де думають дати не одну точку у часі ватри і збирати оплески від тих, на яких їм, либонь найбільше залежить.

ОКА

(Закінчення із стор. 3)

ли ректор уже дуже розкричався, виступив учень, Симон Петлюра, і сміливо заявив, що Микола Лисенко прибув на гаряче запрошення учнів, що він є їх почесним гостем і студенти не дозволять його ображати. Ректор висварившись, вийшов. Симон Петлюра вибачивсь перед композитором, що наразили його на таку неприємність. Незабаром ректор скликав засідання і Симона Петлюру виключено зі школи. Оця відвага, ця любов і пошана до свого рідного — зробили з Петлюри великого провідника.

Дідусь замовк і пішов до другої кімнати...

На другий день раненько Оля з Юрком склали квіти на могилі Головного Отамана, а за кілька днів попрощались, і Оля від'їхала до США. Лист її до подруги та до юначок-самітниць із гуртка «Буря» був того місяця довгий-довгий та дуже цікавий.

Л. Ю.

ЗГАДУЮЧИ ТАБІР

- Перша сотня готова до звіту!
- Друга сотня готова до звіту!
- Третя сотня готова до звіту!
- Прямо глянь!
- До звіту вправо глянь!

**

Так почався день у таборі, названому іменем 1-ої Української Дивізії «Галичина», як ми під проводом пл. сен. Ігоря Раковського таборували три тижні на Вовчій Тропі.

Табір побудований на зразок Дивізії, мав вигляд мілітарної одиниці. Не раз можна було чути команду:

- II-га чота першої сотні готова до перегляду!
- III-тя чота першої сотні — напрям у ліво!
- I-ша чота другої сотні — обернись!
- Справді молодець війсьکو пластунів.

**

Приємно пригадати собі минуле літо тепер, як приходить час знову приготуватися до табору.

Зокрема я запам'ятав добре один момент, коли один із прихильників підійшов до мене і сказав, що за «штабом» лежить на землі пташка... Я перервав свою працю (писання програми дня), і побіг за ним. На брунатній землі, між зеленою травою, я побачив щось синє. Це була синичка. Ми підійшли до неї і зрозуміли, що вона не могла літати. Вернувшись до «штабу», я взяв текстурове пуделко, нарвав свіжої трави і поклав туди пташку.

Коли після обіду я прийшов до кімнати, на велику мою радість побачив, що синичка сидить на машинці до писання. Друзі дивляться і не хочуть вірити:

- Юрку, чи то справжня птаха?
- Звідки вона прилетіла?

Та не довго могли ми приглядатися пташці. Ми залишили її на траві і розійшлися по чотах на гутірки. Коли вернулися на підвечірок — пташки вже не було.

**

Праця в таборі успішно відходила. У таборі було близько 100 осіб. Першим великим і незабутнім переживанням усього табору був приїзд Верховного Архієпископа Йосифа на терен Вовчої Тропи.

Треба було не тільки все привести до порядку, бо розтаборювання відбулося щопри чотири дні перед його приїздом. Треба було і таборовиків підготувати.

Вранці, 7-го серпня, цілий табір уставився із пластовими сеньйорами, старшими пластунами, юначками і новаками по обох боках головної дороги.

Свисток, звук мотоцикла, а там чорне авто, в якому при правому вікні сидить Верховний Архієпископ Йосиф.

— Вправо глянь!

— Слава!

Авто стало при дорозі до червоного будинку. Достойного Гостя оточила пластова молодь. Маленька новачка вручила квіти і чудово віддеклямувала вірш. Між окликами «Слава!» і командою до прапороносців «почесть дай», наш Гість підходить до червоного будинку і мікрофонів. Друг Бойдуник, голова КПС, вітає в імені Пласту Верховного Архієпископа, який дякує та увіходить в будинок, щоб приготуватися до Служби Божої.

Капличка, яку пластунство з Пластприятом будували довгими годинами, виглядала як церква в лісі, ціла замаєна сосновими вітками, а за престолом хрест з польових квітів.

Під час свого побуту на Вовчій Тропі" (7. 8. м. р.) Верх. Архієпископ, Блаженніший Йосиф, відправив у сеслуженні Преосв. Йосифа Шмондюка і кількох священників Службу Божу, в якій взяли участь усі тодішні учасники табору та принагідні гості.

Починається Служба Божа. Проповідь Верховного Архієпископа була справжнім словом Архипастиря до своїх дітей. Він підкреслив, як сердечно радіє, що молодь зберегла українську мову і звичаї, і сказав, що лише єдністю і освітою можна жити і здобути вільну Україну.

Після сніданку, відпочинку, обіду і відвідин новацького табору Верховний Архiepіскоп загостив до нас. Юнаки виструнчилися рядами при шоглі, чорна лімузина заїжджає до нас. Друг Ю. Ференцевич, голова ГПБ, і друг Я. Бойдунник, голова КПС, показують нашому Гостеві табір. Потім відбувається поважна та весела соняшна ватра. По закінченні, табір сходить на спортову площу, де має відбутися дефіляда і роздача медаліків. Верховний Архiepіскоп прощає пластову молодь, усідає до авта і від'їжджає під безперервні оклики «Слава!» Але перед від'їздом він нам сказав: «Жаль покидати цей клптик України і українських дітей».

По його від'їзді праця повернулася до нормального темпа. Проходила підготовка до проб, іспитів умілостей і «дня пластуна». Завдяки комендантові і булаві всі у таборі склали або пробу, або іспити вмілостей або одне і друге.

Коли я загостив до одного пластуна далекого віддалення вже по таборі, він сказав мені, що це був його найліпший табір, і що він дуже

тішиться, що міг скласти пробу. Два місяці пізніше, як я був в одній пл. станиці, недалеко від Вовчої Тропи, підійшов до мене один юнак:

- СКОБ! Друже, як там ГПБ і КПС?
- Ти досі тямиш мої гутірки?
- КПС поділяється на...
- Я вірю!!!

Це справді приємно дізнатися, що юнаки так полюбили табір, що навіть «найтяжчих» гутірок не позабували.

Але наше табування не складалося тільки з гутірок. Кожний юнак виявив знання свого піонерства, мистецького смаку у прикрашуванні шатра. Одне шатро мало машт, і кожного ранку по сніданку його мешканці підносили свій прапор. Інші мали декорації з кольорових камінчиків. А чота Х-та — розвідувачі, щоб мати більше місця поза шатром, збудували петіо-веранду. Можна собі уявити, скільки праці і трудно (у вільному часі) уклали вони у той проект.

Верховний Архiepіскоп Блаженніший Йосиф Сліпий на відвідинах у пластовому таборі "Вовча Тропа", біля Іст Четгему, Н. Й., США, 7 серпня м. р., серед гурта пластунів, пластунок і гостей. На світлині зліва до права: пл. сен. Юрій Ференцевич, голова ГПБ, біля нього стоїть автор цієї статті, ст. пл. Юрій Павлічко. Сидять: Єпископ Стемфордський Преосв. Йосиф Шмондюк, Верховний Архiepіскоп Йосиф, пл. сен. Атанас Мілянч, о. шамбелян М. Марусин, секретар Верх. Архiepіскопа, і пл. сен. Ярослав Бойдунник, голова КПС у США.

1-а Українська Дубизія Таліччима
Таліччима

Рисунки, поміщені в тексті,
виконав пл. юн. Ігор Шпачинський.

Тиша — місяць князь, стійка патрулює табір. Довкола чути шепіт дерев. Свисток... Алярм... Юнаки пробуджуються, вбираються. Чути голоси: «Де черевик? Чи наплечник готовий? Де сорочка? Штани під ліжком...»

Вилітають із шатра і творять лаву на головній площі.

— До правого рівняйся! Прямо глянь! Спочинь! На стан, відчисли!

- Збірка по чотах!
- Перша чота, І-ша сотня присутня.
- Друга...
- Друже коменданте, — всі присутні.
- До шатер — розхід!

Кілька днів пізніше — сирена — денний алярм. Усі на площу.

— На стан — відчисли!

— Осьтакі юнаки виступлять!

— Чи маєш «спимішок»? Ні? Біжи — дістань!

— Чи є аптечка? Сокира? Лопата? Сірники?

З'явилася «пушка-говорушка» (вокі-токі).

— Ходом руш!

І так почалася дводенна мандрівка. Було багато праці біля схоронищ, у кухні, стояли ґтійки, були нічні напади, оборона. Молодші юнаки були на одноденній прогулянці, щоб на-

пасти на нас. Чого там не бувало?... Нема що навіть згадувати, що всі повернулися потомлені, але дуже задоволені.

Довго плянований «день пластуна» відбувся 17-го серпня. Таборовики і гості зійшлися на спортову площу, де відкрито свято дефілядою. Юнаки і новаци чергувалися програмою; вправи наших молодших таборовиків — показовий упоряд і піонерство нашого табору — новацький аркан. Ватру збудовано за спортовою площею у підніжжя горбика. Зближаючись, спершу можна було бачити лише іскри, що мерехтіли наче зорі на небі. Підходячи ближче, видно було язика ясножовтого полум'я на тлі темного неба. А далі видно було цілу ватру, оточену пластунами, на обличчях яких відбивалися різні відтінки гарячого вогню.

Чергового дня по Службі Божій зустріч із батьками, і дефілядою закрито «день пластуна». Табір знову повернувся до нормального темпа. Таборування зближалося до кінця. Юнаки викінчували складання проби та іспитів умілостей.

Останнього вечора була прощальна ватра. Поважні і веселі точки ватри свідчили про жаль пластунів за цим минушим табором. І так прийшла остання субота. Після Служби Божої в наміренні пластунів, яку відправив о. В. Данилів, наш капелян сказав нам, щоб ми взяли на-

ше таборове життя із собою, щоб ми справді були потіхою нашим батькам і Україні.

— Не забувайте того, чого ви навчилися на таборі. Будьте справжніми пластунами ціле своє життя...

По повороті до табору була збірка, де роздано відзначення і нагороди. Несподівано чути свисток. Це вмаршовують учасниці табору «Стежки культури — III». Їх писарка передає письмо нашому писареві.

— Дякуємо за вашу опіку і хочемо передати подарунки. Для коменданта («Бурлаки») — подертий черевик, для булави — ланцюги.

Всім разом ми співали при опущенні прапорів «Гей, пластуни, гей, юнаки!» А як бунчужний дав наказ «розхід», то оклики «слава» лунали не тільки по лісі, а навіть було чути їх відгук із поближких гір.

Табір закінчився, роздано посвідки і відзнаки, таборовики поїхали додому. А я став сам біля «штабу». Було тихо і сумно... Нагло наді мною на дереві щось заспівало, наче покликало мене. Дивлюся, а на дереві щось синє як незабудька. Це моя синичка!...

Мій табір проминув, але так як пташка прилетіла, знову повіє теплий вітер, зазеленіють дерева, і знову заискриться таборова ватра...

Ст. пл. Юрій Ігор Павлічко
Рочестер, США

МОЛОДЕ ПЕРО !

ЧАР СВЯТА ВЕСНИ

Надійшов той час. У повітрі чути запах весни, а в серцях пластунів розбудився з довгого сну стародавний і глибокий інстинкт. «Треба їхати» — щось їм сказало. І вони зібралися, скорилися тій незнаній силі і виїхали до своєї «Мекки» на Свято Весни...

Їхали вони з усіх сторін. Каравани автобусів їхали крутими дорогами і мчали через темну ніч на місце свята. Їхали вони з Нью-Йорку і Ньюарку, Пассейку, Елізабету, Гартфорду і Бріджпорту. Їхали вони з усіх сторін. А всі дороги того вечора провадили на «Вовчу Тропу».

В автобусах сиділи пластуни і пластунки, забувши хвилю про всі шкільні турботи, віддаючись цілим еством святкуванню свого свята.

Серпентинною дорогою гнали автобуси, а з них лунали українські пісні.

Приїхати на «Вовчу Тропу» пів до дванадцятої вночі — це незабутній момент. Зустрічає подорожнього тут темрява: густа і глибока, яка охоплює все, яка замотує в чорну нитку і стирає все з обличчя землі. Усюди чорно...

Тут кожний сліпий. Лише слух важний. Постояти в цьому порожньому чорному всесвіті і слухати уважно звуків, які він видає, де чути то лагідний шелест дерев, то запитне ремство цвіркунів. У цьому світі живе спокій.

І сюди враз приїжджають пластуни. Виливаються вони з автобусів у півтьму і топляться в чорній безодні ночі. Чути голоси, чути сміх і крики. І раптом у цьому світі зникає все чарівне, а на його місце приходить усе реальне. Знову людина опановує, а природа служить.

Тепер відбувається комічна драма. З автобусів вивантажують багаж, а пластуни в тем-

р'яві шукають своїх речей. Нелегка це процедура. Але і не така тяжка, щоб ті, що вже у цьому мають досвід, не могли собі дати раду. Найгірше тим, що на Святі Весни перший раз. Вони залишаються позаду і ще довго шукають своїх наплечників та мішків до сну.

Стараючись перекинути галас свого «пролетаріату», курінні, які сьогодні мають спеціальний авторитет, командують голосно і з повною повагою:

— Струнко! Передімною у трилаві збірка!

Робиться заворушення. Кожний юнак пробує створити свою лаву. Курінний кричить знову:

— Струнко було!

Але це не дуже помагає. І поки він не поставити кожного юнака як стовпа на своє місце — спокою нема.

Фантастична річ у тому всьому, що із цього хаосу твориться порядок. У темряві десь творяться ряди, з рядів курені, а з куренів цілий табір. І де перед хвилиною була юрба, стоїть спокійна колюмна, готова до відходу на сну.

Хоч їх не видно, вони поволі відмаршують від автобусів, аж поки звук їх маршуючих ніг не згубиться і вкінці не пропаде цілком. Стає знову тихо і спокійно. Десь там далеко ще під шатрами чи в колибах шепочуть таємничо голоси, аж поки по якомусь часі — звичайно по дуже довгому — не завмруть і вони.

— Вста-ва-ння!

— Так вчасно? Я не хочу...

— Вставай! Вставай! Вставай — це курінний.

— Аби його... що він думає, хто він є?...

— Вставай! Вставай! Вставай!

— Треба вставати, що зробиш. Починається день. Починається і праця.

— Табір треба ставити... відкриття буде...

— Коли будемо їсти? — це солодкий голос «юнацького-новака».

— Теренова гра буде... перегляд...

— Коли будемо їсти?

— Побачимо дівчат... Кілки треба зробити...

— Коли будемо їсти?

— Дівчат побачимо... надіюсь, що не буде дощу... дівчат поба...

— Коли будемо їсти?

Минув день. Сонце переїхалося по небі і сховалося. На зміну гарячому дню прийшла холодна ніч. Сеньйори готують ватру.

Прийшло юнацтво на ватру із коцями і свєтерами. В декого гітара, а в декого відро на скеч.

Стоять юнаки і юначки та непомітно юнацька лав притягається до юначок, ніби то північний полюс магнету тягнеться до південного. Та між них приходить якийсь сеньйор (чи ми його знаємо?) і оголошує, що буде сегрегація.

— Не може бути! Я домагаюся своїх громадянських прав — хтось крикнув.

— Так! Ми не мурини! — додає хтось із боку.

Та годі говорити. Ватра починається. Хлопці і дівчата — сегреговані — сумно дивляться одні на одних. Хто хоче більше інтеграції, хлопці чи дівчата? Тяжко сказати.

Ватра вже горить міцним полум'ям, її іскри скачуть високо в п'їтму, але вони заслабкі, щоб освітити групи хлопців і дівчат. Отак в атмосфері неформальної інтеграції і під звуки «га-га-гарно» і «фе-фе-феноменально» минає час. Точка за точкою програми зближається до кінця, а ватра-гілка за гілкою догоряє. Ці два окремі процеси зближаються до однієї цілі. Врешті перед погасаючою ватрою стають пластуни, беруться за руки і співають «Ніч вже йде»,

— З нами Бог!

— Так!

— Добраніч!

Неділя — і на дворі падає дощ. Сіро і мокро всюди. На стежках родяться калабані, а з калабань твориться болото. Незвичайно поганий день!

ЗРАЗКОВІ ПЛАСТОВІ ЮНАКИ

Юрій Макогін

Із погодою змінилися і пластуни. Юначки посумніли, але не затихли. Вони менше скачуть і зробилися трохи спокійніші. У хлопців також зайшла зміна. Вони, щоправда, не тішаться дощем, але між ними панує тепер така тиха сатисфакція, майже задоволення. Виглядає, що перед дощем агресивність дівчат, їхня обдумана радість і бадьорість відстрашували хлопців, або прямо не давали їм змоги показати свою веселу вдачу. А тепер усе змінилося. Може вони тепер з дівчат сміються. Може...

Та кожний день минає, чи то сірий чи ясний. І так минув і цей. В дощі і болоті пакувалися пластуни. Перед автобусами почалися прощання. Не одна дівоча рука неохоче залишала руку свого товариша і потім ще довго махала до нього з автобуса, коли він стояв під вікном і ще «останнє слово говорив». Трохи сумно.

— Коли я тебе побачу? — вона.

— Не знаю — він.

— Напиши швидко. Це твоя черга.

— Па...

— Па...

Автобус рушає. Болотяні калабані розпливаються під колесами.

— Гей! Я тобі забув щось сказати...

— Що? Не чую!...

Вона виставляє голову у вікно, щоб почути його голос. Він біжить за автобусом — та вже запізно. Не дожене. Він зупиняється, стає в калабаню і дивиться за автобусом і на ту голівку, що визирає з нього.

Автобус з'їжджає в долину і зникає, а він стоїть у калабані і чекає, щоб черевики наповнилися водою. Він стоїть так хвилину, а потім підходить і всідає до свого автобуса.

Визирає з вікна і тепер дивиться на тих, що ще в болоті пакуються, сміються і прощаються. Його товариш питає:

— Досить добре було. Правда?

Він подивився на нього і відповів:

— Очевидно!

Ст. пл. Олег Ільницький, ЛЧ

Зустрічаємо їх не тільки у Пласті, але й у школах, у клубах, на таборах, у спорті, у хорах чи оркестрах — словом скрізь там, де життя, діяльність, радісне зростання індивідуальностей. Про успіхи таких юнаків (-ок) пишуть часописи, хоча не завжди об'єктивно... Пізнаючи життєписи таких одиниць, довідуємось, що великий відсоток з них обдаровані не тільки хистом, але й запалом до життя, тим ентузіазмом, що дає довір'я до своїх сил і змушує поборювати ліньство, а плекати силу духа.

Нещодавно на сторінках нашої і американської преси вичитали ми інформації про успіхи одного із справжніх наших юнаків, Вашого товариша — юнака Юрія Макогона, який може своєю активністю та успіхами imponувати всім нам. Подаємо ці інформації про нього із тією метою, щоб інші, читаючи, могли пригадати і повірити у можливість як не кожному, то багатьом досягнути таких різноманітних успіхів.

Юрко донедавна жив у Клівленді. Тут закінчив початкову школу з найкращими успіхами та здобув середню освіту в одній з найкращих шкіл — у школі св. Ігнатія. За успіхи в цій школі був нагороджений почесною грамотою та стипендією від «Нейшенел Меріт Сколаршіп Корпорейшен» на 4 роки в сумі 6,000.00 дол. Юрко студіює тепер медицину у Гарвардському університеті, у якому одержав додаткову стипендію за успіхи, і куди виїхав із Клівленду в осені м. р.

Крім навчання в державній школі у Клівленді Юрко склав іспити-матуру в місцевій школі українознавства. Він був курінним писарем 17-ого куреня УПЮ-ів ім. Байди Вишневецького, новацьким виховником, капітаном дружини копаного м'яча, грав в оркестрі хору «Дніпро». У школі св. Ігнатія він був співосновником астрономічного клубу, членом дискусійного гуртка, членом редакції літературного журналу, провідним скрипалем в оркестрі. Як бачите, Друзі, це справді повне пластове молоде життя.

Нам приємно було вчитувати про це все на сторінках преси і написати про Юрка для Вас. Ми свідомі, що серед юнацтва є чимало таких справжніх юнаків як Юрко Макогін. Чекаємо на інформації про них. І радо писатимемо про інших у «Юнаку», щоб якнайбільше спопуляризувати імена і спосіб життя тих, які мріють зреформувати світ, але починають це завжди від себе.

А ВЖЕ ВЕСНА...

Орест Павлів

*Як природа поновляє творчі, виснажені сили,
Так на кожному переході поновляємось і ми...
Хтось виводить дух наш творчий
З сірих буднів, як з тюрми.*

Так говорив український поет, Грицько Чупринка, про весну, про цю містерію кожнорічного відродження і переродження природи, а разом із цим і про оновлення душі людської.

І ось, придивімося, як починається весна, тут у нас, і всюди, у кожній країні, де бувають пори року, і де живуть люди. З-під снігу проростають білі проліски, з далекого вирію вертаються до своїх батьківських гнізд жайворонки, ластівки і лелеки — радісно клеочуть у просторах небесних. А сонце, привітно і тепло усміхаючись із-за хмар, теплом свого проміння оживляє, благословляє землю.

Зустріч весни із суворістю зими і з рештками холоду — це зустріч двох супротивних сил: тепла і світла, радості і розквіту вільного, із силами, що зупиняють ріст і землю сковують в льодові окови. Тому то, упродовж усього березня, іде завзята боротьба за право панувати над землею, за право господаря. Не одна квітка, не одна надія передчасно згине, і не одне гніздо пташине буде зруйноване або повіддю затоплене. Одначе, у цій боротьбі, весна набирає гарту й тугости сил і врешті — весна перемагає.

Весна свідомо свого законного права, вона знає, чого від неї чекає морозом скована земля. А чекає вона свободи, чекає відродження і розквіту нових і творчих сил. І тому весна не жаліє леготу вітрів південних, не жаліє ні тепла, ні світла сонця, не жаліє грому й дощів благодатних.

А на землі люди і звірі, птахи і зелень запашна, — усі весною втішаються. І радість ця, з молодих і чистих душ, мелодією петичних слів лунає:

Скажіть, в кого серце гаряче,

Як весну навесні не любить?!...

Так захоплено і радісно вітав весну поет наш, Микола Філянський.

Подібно, як у світі природи, починається весна і в житті різних народів. З відродження мови й пісні рідної, зі скромних рухів освітніх, через боротьбу з віджилим і ворожим ладом, через жертви і важкі зусилля, — аж до воскресення, до виявів життя державного і незалежного. І шлях цей, неначе закономірність, — позначається на долі багатьох народів.

Початок весни буревійної збігається із календарним святом Благовіщення. У цьому криється велика містика й символіка. Там, янгол ізвістив Марії вість благу, про Сина народження, про Месію, Спасителя людських душ. А тут, природа обіцяє буйний розвиток плодів земних. І там, і тут — надії повні груди і віра у краще майбуття — стають окрасою весни.

Але, весна — не тільки радість і краса. Весна рівнозначна теж із трудами, важкою працею і жертвами. Бо земля наша, щоб видати плоди солодкі й поживні, жадає праці рук, і поту, і страждань.

Весна багата на красу й надії, та убога на пересит і на добра матеріальні. Її багатство — спів пташиний і непорочної краси первинності, і струмись радісний життя юнацького, бурхливого й бадьорого. Весна — це перемога ідеального і світлого й ясного над низьким і над матеріальним. Ця вищість духа-ідеї над дочасністю матерії, — завершується у святі Воскресення Христового, в євангельських словах, що їх побожно ми тоді із притвору в церкві слухаємо: «Споконвіку було Слово, і Слово було Бог, і Бог був Слово...»

Весна українського національного ставання — це палке, пророче слово Кобзаря-співця, що славу України воскресив; це «золотий гомін» національної революції, що її, «на ранній весні-провесні, там на світанні гук», поет наш оспівав. Українська весна — це піднесення національно-державних прапорів на кораблях чорноморської флотії, — це гомін волі Закарпаття, Срібної Землі України. І врешті, весна українська — це жертви за ідею нашої державності, жертви, що впали навесні, у Парижі, Роттердамі й Білогороді.

Так, весна — це світання, весна — це жертва, і весна — це юність молода: у буйності своїй, у діях непокори, у протесті проти скостеніння й холодної зими мертвоти. Весна — це боротьба, це благородний бунт, бунт молодих і свіжих сил, що прагнуть досконалості, добра і правди, і краси. Бунт світлих сил, що холод півночі і темряву ночі — перемагають. Весна, світання, жертва й молодість — це зміст один. Культ весни — це культ молодих, радісних і творчих сил, сил, що приходять на зміну, що несуть нові ідеї, що на базі вчорашнього й сучасного — творять наше світле завтра.

Тому, дорогі друзі-юнаки, радіймо спільно нашою весною, вона вже прийшла, вона вже тут, між нами, її дихання і ритм її пульсу відчутні повсюдно. Вона — народу нашому надії радісні несе...

БУДЬМО ІЗ СВИД

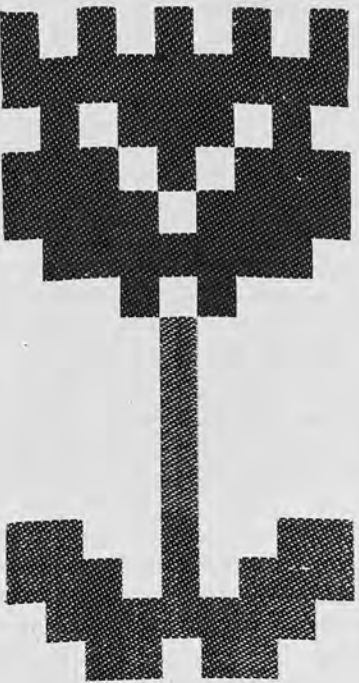
Варто це зробити і читачам «Юнака». Свидник як і Пряшів чи Дуклю, — останніми часами часто згадувала наша преса. Це невеличкі містечка у Словаччині із майже зовсім українським населенням. До Свидника дуже близько з Перемишля, треба переїхати потягом польсько-чеський кордон, а там можна піти пішки чудовою долиною поміж українськими селами. У селах багато цікавого, зокрема старі дерев'яні церкви, що їх уважають перлинами наших гір, бо в них витесана і вирізьблена краса Карпат».

Свидник славиться модерно улаштованим музеєм української культури та українськими фестивалями у «зеленому театрі» (під відкритим небом), на які прибувають хори з України, Югославії та довколишні із Пряшівщини.

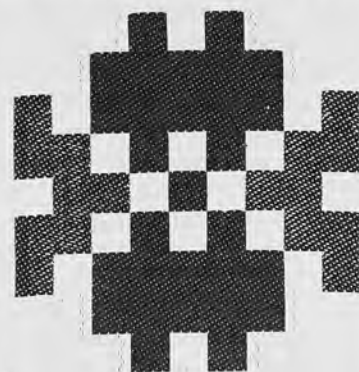
Були там і наші друзі, старші пластуни, з Канади, Німеччини і США. І наш «Юнак» по-мандрував уже туди до музейної бібліотеки і до передплатників.

Наші туристи розповідають, що Свидник — мале містечко, далеке від цивілізації, але тамтешні люди і висліди їх праці такі цікаві та модерні, що варто з ними познайомитися і брати з них приклад усім, і нам, що живемо у передових цивілізаціях. Ці люди придбали для української культури дуже багато. Музей має експонати, які показують життя українців Словаччини від «зброї кам'яної доби почавши — до кулеметів з другої світової війни». Вигляд, улаштування і праця музею зразкові. Видають тут наукові збірники з дослідями українського фолкльору у Чехо-Словаччині, є бібліотека, плянують стягнути на територію музею стару церкву, щоб служила джерелом для нової творчості.

Наші друзі — пластуни, які нещодавно побували у Свиднику, привезли для Редакції «Юнака» із тамтешнього Музею Української Культури трохи інформаційного матеріалу. Багатство духової культури збереглось у церквах, в іконах, розписах і архітектурі церков. У зразках одягів, кераміці, в домашньому устаткуванні бачимо розвинені мистецькі потреби і здібності закарпатців. У знаряддях праці віддзеркалена їх мудрість і винахідливість та трудолюбність. А ось на ілюстрації теперішній вигляд забудовань Свидника. Пляни щодо розбудови музею, ентузіазм і посвята, з якою працює гурт свиднівських культурних діячів, свідчать про живучість українського духа, про вічну тугу нашого народу до краси і добра.

**МУЗЕЙ
УКРАЇНСЬКОЇ
КУЛЬТУРИ
СВИДНИК**

Закладка до книжки — пам'ятка
із Свидника, потрібна книголюбам
і збирачам.

ЗНАЙОМІ НИКОМ

Нутро вівчарської колиби (салаша), знаряддя вівчаря, а також трембіта (перевішена впоперек).

Одна із старовинних дерев'яних церков в околиці Свидника, які є перлинами нашої давньої культури дерев'яного будівництва.

Краєвид із Свидника із модерними будинками.

В своїх дослідженнях музеї проводять також українського етносу Чехословаччини.

ЗАКІНЧЕННЯ. ЮНАЦЬКОГО ЗМАГУ У США

22-го січня ц. р. закінчився на терені США змаг юначок, що його рівно перед роком проголосила крайова референтка юначок ст. пл. Дора Горбачевська.

Цей змаг, що був поділений на три етапи: перший — під гаслом: «Будьмо добрими юначками», другий — під гаслом: «Поглиблюємо своє пластування», а третій — під гаслом: «Праця над собою — це найкращий дар Україні», — мав багато цікавих та нових моментів, які давали юначкам можливість проявити свою ініціативу, а рівночасно поглибити так знання як і цілий свій рівень пластування. В оцінці змагу та остаточному точкуванні брано до уваги підвищення проб, здавання іспитів уміlostей, відзначування в оригінальний спосіб різних роковин, творчість юначок у стінних та інших газетах, збірку матеріалів про нашу визвольну боротьбу, збірки нових незнаних колядок і веснівок тощо.

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ

хай зараз повідомить про це адміністрацію "Юнака", подаючи свою давню й нову адресу.

У висліді комісія змагу в особах: пл. сен. Христини Навроцької, пл. сен. Лариси Зелик і пл. сен. Ольги Кузьмович, провіривши всі матеріали і звіти із етапів змагу, уточнювала учасниць змагу у такий спосіб:

1-ше місце — 44-ий Курінь ім. Оксани Джиджори в Ньюарку — 568 точок.

2-ге місце — 30-ий Курінь ім. Софії Галечко в Нью-Йорку — 471 точок; 34-ий Курінь ім. 300 Героїнь з Кінгіру в Сиракузах — 471 точок; 40-ий Курінь ім. Кн. Ольги в Боффало — 471 точок.

3-тє місце — 38-ий Курінь ім. М. Тарасенко в Пассейку — 402 точки.

4-те місце — 28-ий Курінь ім. Кн. Ольги у Клівленді — 205 точок.

5-те місце — 2-гий Курінь ім. Л. Українки в Нью-Йорку — 215 точок.

Цей курінь, хоча здобув 215 точок, але не закінчив як слід змагу і тому одержав лише 5-те місце.

Усім переможним куреням щиро гратуємо і бажаємо дальшої успішної праці в юнацтві!

Разом з передплатою прохаємо
вислати пожертву на ПРЕСФОНД!

**

ПРИЄДНАЙТЕ «Юнакові» в цьому
році одного ПЕРЕДПЛАТНИКА!

Дорога Дадю!

Я ходжу до католицької школи, і нам священник каже, яке це велике свято квітна неділя і що якраз тепер є місіонер у нашій парохії. А моя мама і тато у цей святочний час їдуть на Союзівку, бо там є пластовий з'їзд, а вони є пластовими сеньйорами.

Чи не є їхнім обов'язком піти зі мною на місію і подбати про моє виховання, а не лишити мене у сусідів на цілий «вік-енд»?

І чому КПС робить з'їзд у таке велике свято?

Занедбаний юнак

Дорогий Занедбаний Юначе!

Твої батьки в ніякому випадку не мусіли їхати обидвоє на цей з'їзд і Тебе залишати у «сусідів» — бо делегатів обирали лише за їхньою згодою.

Що торкається чаєу з'їзду і чому його робили в таке «велике свято» — то скажу Тобі, що це вже третій раз припадає такий з'їзд на квітну неділю нового чи старого стилю, і на це дають згоду не лише наші душпастирі, але і відбувається він за відомом найвищих церковних властей, що учасникам з'їзду присилають навіть своє благословення і свої побажання.

Подруга Дада

Дорога Дадю!

Я маю 15 і пів року, але дуже хочу вже цього літа їхати на «Кадру» або «Школу булавних». Чи можеш мені порадити, як це зробити?

Маруся

Дорога Марусю!

На всі вишкільні табори вимагають, як мені відомо, закінчення 16 років і напевно закінчення другої юнацької проби. Я думаю, не є добре завчасно починати їздити на вишколи, бо Ти можеш їх не закінчити або не зробити іспиту, який, звичайно, є у якійсь формі на таких вишкільних таборах. Але спробуй внести подання і написати докладно, у чому річ. Може Тебе виїмково приймуть на такий вишкільний табір.

Подруга Дада

МОЛОДЕ ПЕРО !

ЖУРНАЛІСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЮНАЦТВА

«Юнак» може бути гордим, що щораз то більше пластових гуртків чи куренів видають свої внутрішні гурткові, курінні газети, поширюючи журналістичну діяльність на загальне юнацтво. Радіємо цією діяльністю не тільки тому, що вона приносить багато цікавого матеріалу, який появляється на сторінках «Юнака», але ще в більшій мірі тішимося через те, що завдяки «молодому перу» виробляється гурт майбутніх журналістів, і що матеріал цих юнацьких видань є джерелом думок, ідей та почувань нашого юнацтва.

Це одноднівка 7-го Куреня УПЮ-ів ім. Святослава Завойовника у Вінніпезі. Видана 14 грудня 1968 р., тиражем 150 примірників, цикло-стилем.

Редакція та автори дописів — це наші знайомі з рецензії на їхню попередню одноднівку «Усміх весни», яка була поміщена в «Юнаку» ч. 10/1968 р. І зовнішньо і змістом нове видання «Іду на вас» багато краще. Головним редактором є пл. розв. Богдан Круцько, членами редакції є шість юнаків розвідувачів: Андрій Стойкевич, Ярема Шулякевич, Ігор Каліцінський, Орест Мартинович, Борис Гвоздулич, Орест Чумак. Кожний із членів редакції є автором поміщених дописів, поезій, нарисів чи гуморесок. Авторами дописів є також т. зв. «гурткові опінії», в яких шість гуртків подають свою характеристику і свої проблеми та зацікавлення.

Засяг зацікавлення юнаків, як це віддзеркалюється в матеріалі, дуже широкий. Для юнаків дуже актуальною і пекучою є проблема ідентичності, української мови та завдань Пласту у цій ділянці. Матеріал надається для дискусії серед старшого пластуництва і пл. сеньйорату. Усім пластовим провідникам варто з ним познайомитися, і тому скористає з нього і «Пластовий Шлях».

«Ми, Редакція — пише в імені своїх друзів Богдан Круцько — віримо в ідею Дрота і най-

вайливіше те, що та ідея здійсниться, щобто пластуни стануть провідниками нашого громадського і культурного життя. А віримо в це тому, що віримо в наших друзів, у пластову молодь. Ми знаємо, що як знайдеться та іскра, та добра ідея, то пластова молодь створить із цієї іскри палаючий вогонь».

«Іду на вас» написана правильною і виробленою українською мовою. Очевидно, можна мати побажання щодо редакційних нюансів чи щодо вигляду. Добре було б додати ілюстрації, але такої одноднівки не посоромився б жодний сеньйорський курінь! Ми дякуємо «Завойовникам» за ту радість, з якою ми читаємо цю їх одноднівку і за ті матеріали, які будемо використовувати. Цим разом передруковуємо з цієї одноднівки спомина «Таборовики» пл. розв. Ігоря Каліцінського

ТАБОРОВИКИ

Була неділя в таборі. Сонце пекло, а вітру не було. Довкруги тиша. Навіть не було чути собак з доколiшніх фарм. Тільки гуркотіння вантажного авто турбувало спокій містечка Вайта.

Пластові юнаки позлізали з вантажного авто та стукотіли черевиками по сходах церковці. Ми спізналися, бо священник уже почав відправляти Богослуження, а бабусі, що були в церкві, дивилися на нас як на чужих.

Коли закінчилася відправа, священник привітав нас, але англійською мовою. Кількох юнаків навмисне говорили голосно «ми — українці», щоб отець, знав, що з нами треба говорити по-українському. Але не зважаючи на це, священник продовжував говорити до нас по-англійському. І був би далі так говорив, коли б ми всі не були голосно і вперто домагалися пошанувати наше українське походження. Пізніше священник дуже перепрошував нас. Він довго не міг повірити, що в Манітобі можна ще знайти такий гурт хлопців, у якому всі говорили б по-українському. Він справді вражений був нашою поставою щодо пошани нашої рідної мови. На жаль, ми були дуже розчаровані, що такий сумний стан існує у деяких наших українських поселеннях.

Бабуні, які вкінці повірили, що ми українці, на radoшах повторювали:

— Це ж наші, наші хлопці!

А потім вони й поплакались... А священника

так зворушив наш спів «Боже Великий, єдиний», що й він розплакався...

Ось такий був вплив нашого юнацького табору на мешканців української Манітоби. Люди мали нагоду побачити, що українська молодь ще не пропала, що національний дух ще живе і кріпить українські почуття молодих. Ми шукали за місцевою молоддю, але ніде її не бачили: ні в церкві, ні на вулиці. Що робить наша молодь по фармах? Де є українські діти із фарм?

Наша присутність і в інших церквах впливала подібно на людей, але коли ми питалися про вияви культурно-освітньої діяльності молоді у цих місцевостях, то ми не дістали на це ніякої відповіді.

Є багато причин такого національного занепаду серед українців в Манітобі. Життя на фармах не виглядає привабливо. Молодь чує звідусіль і бачить на телевізорі та в кіно-театрах багато насмішок із хліборобів. Хлопець чи дівчина старається наслідувати міських типів, а їхні ідеали, — це міські «боми» чи «гіппії». Їм здається, що всі міські хлопці такі, як про них пишуть у газетах чи як показують на телевізорі. Очевидно, визнаючи такі ідеали, для них україн-

ська мова та національна свідомість не має значення. Найбільша трагедія в тому, що так само думають і їхні батьки.

Наша роля, як членів Пласту — елітарної української молодечої організації, — бути прикладом та ідеалом для інших молодих українців. Я певний, що молодь з Гардетону хотіла б стати пластунами (-нками). Але, як вони стануть свідомими українцями, коли ті самі пластуни - юнаки, з яких вони хотіли б брати приклад, не всі, не скрізь і не завжди дотримуються тих засад українського пластуна, які можуть їм імпонувати.

Кожний пластун повинен усвідомити собі, що він сам відповідає за живучість і силу української мови. Не тільки провідники, але всі ми зобов'язані бути прикладом для інших. Ми не сміємо думати, що наша поведінка і послідовність щодо вживання української мови не має впливу на іншу нашу молодь. Нас обсервують, наші прогріхи найшвидше зауважують усі, бо до нас ставлять найбільші вимоги. До нас усіх і до кожного з нас!..

Пл. розв. Ігор Каліцінський
Вінніпег, Канада.

„ЯСТРУБИНІ КРИЛА”

ОДНОДНІВКА ЕДМОНТОНСЬКИХ „ЯСТРУБІВ”

Журналістична діяльність юнацтва стає щораз то популярнішою. Едмонтонські юнаки-„Яструби” видали восени минулого року одноднівку „Яструбині крила” з нагоди „Тижня пластуна” в Едмонтоні, щоб спробувати своїх сил та щоб закріпити в писаному слові свої переживання в минулорічних літніх таборах.

Приготовляючи свою одноднівку, „Яструби” мали нагоду пізнати цілий процес редакційної та друкарської справи. Вони писали статті, виготовляли знімки, оформлювали своє видання, розмножували сторінки на цикло-стилі, підбирали назву тощо. „Яструби” прохають вибачити за деякі недоліки своєї одноднівки та обіцяють поправитись у майбутньому. Отже, є надія, що будемо мати далі видання цього гуртка юнаків.

Редактором „Яструбиних крил” є пл. розв. Б. Мартинків, його помічником — ул. уч. О. Мороз, технічним редактором — пл. розв. Т. Боцюрків.

Подаємо вниз допис із цієї одноднівки. — Редакція

Пл. розв. Андрій Лишак

МОЄ ВІТРИЛЬНИЦТВО

Тепер, коли я повернувся додому з вишкільного водно-мандрівного табору для юнаків у Альгонквін Парку (27. 7. — 10. 8. 1968 р.), можу собі добре пригадати, що я робив у таборі, щоб здати пробу вмілості з вітрильництва.

Перший раз я пішов на човен із вітрильником із старшим пластуном-інструктором та трьома моїми товаришами. Ця перша спроба на вітрильнику була дуже приємна і ми всі чекали нагоди, щоб знову «піти на воду».

Раннє вставання після першої мокрої ночі в таборі.

Одного дня, коли більшість таборовиків пішла на різні прогулянки, я і три інші юнаки дістали наказ створити залогу вітрильника. Один юнак був призначений до головного вітрила, другий до переднього, а третій на меч і кермо. Цим разом ми знову пішли під наглядом досвідченого інструктора.

Найкращим днем для нашої залоги був той, у якому дозволено нам самим плавати на човні при допомозі вітрила. Через озеро, яке було дві милі завширшки, наша залога перепливла вісім разів. Одного дня ми навіть переганялись з нашим інструктором, і ми, його учні, випередили!

В останньому дні наших вправ зв'язалась велика буря і захопила нас на воді. Остання миля

Відпочинок після "портажу" коночок (або "різьба" на мості).

під час бурі була найтяжча. Цілий час ми мусіли уважати, щоб не вивернувся човен. Хвилі на озері були великі, однак ми перепливали швидко озеро за 20 хвилин і цим досягнули рекорд. Ця плавба дала нам практичну частину проби. Пізніше ми склали також добре теоретичну частину проби.

Я думаю, що вітрильництво є одним з найкращих спортивів на воді. Було б добре, щоб більше пластуновів зацікавилось ним, бо цей спорт розвиває і тіло і духа.

У СМІХІ СЯ!

НАШЕ ЛИСТУВАННЯ

● Висилаю 10.00 дол., з того 6.00 дол. на передплату з "Юнака" для мого сина Андрія за 1969 рік, 1.00 дол. на "Юнака", а 3.00 дол. на книжку У. Любич, п. н. "Розкажіть Вам про Казахстан". — "Юнак" прекрасно редагований. Гратуюлю! — З належною пошаною — Володимир Ренер, Озон Парк, США.

● Сьогодні вислав я на Вашу адресу грошовими переказами 13 англ. фунтів і 4 шилінги на передплату та пресфонд за "Юнака" і "Пл. Шлях" з нашої Пл. Станиці. Бажаю "Юнакові" від Пластової Станиці у Ноттінгемі гарного розвитку, а всім працюючим співробітникам "Юнака" і "Пластового Шляху" щирі поздоровлення та подяку за їх такий корисний для пластової молоді труд. — Скоб. — Пл. сен. Я. Ізаницький, голова Пл. Станиці в Ноттінгем, Вел. Британія.

● Оцим хочемо подякувати Вам сердечно за Вашу допомогу в інформаційній та пропагандивній акції "Лісової Школи" в цьому сезоні, включно з поміщенням матеріалів про "Лісову Школу" в лютому та березневому числах "Юнака" ц. р. Цьогорічна кількість оголошень до "Лісової Школи" переросла всі наші сподівання: ми дістали їх 60, в цьому одне з Англії та сім із Австралії (з них провід нашого Пласту в Австралії пришло двох, що пройдуть найкраще письмовий іспит). Ми переконані, що цей успіх із цьогорічними оголошеннями до "Лісової Школи" завдячуємо у великій мірі Вашій пресовій акції в "Юнаку". — Сердечно здоровимо. — Скоб! — За "Лісову Школу": пл. сен. Мирослав Раковський, Сідер Гров, Н. Й., США.

● Христос Воскрес! Р 3 нагоди славного празника Христового Воскресення засилаю Вам і всім у редакції та адміністрації "Юнака" найщиріші побажання. Хай воскресний Спаситель принесе радість, мир і задоволення для шляхотних Ваших починів. Дакую за листа. "Юнак" прийшов вже до нас за грудень 1968 та за січень 1969 р. На Вашого цінного листа пізніше відпишу. Пересилаю Вам виповнену анкету "Юнака" з грудня м. р. — Сердечно Вас здоровлю і бажаю всього добра. З пошаною до Вас. — Р. Н., Загреб, Югославія.

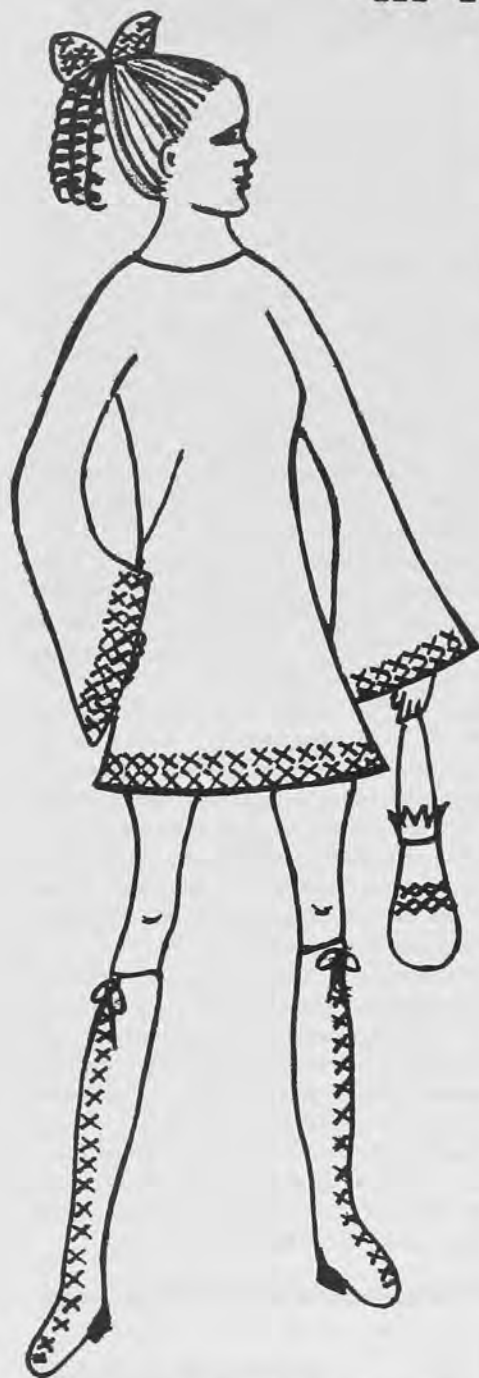
У СМІХІ

НИСЯ!

ЧИ Ж НЕ ГАРНА МОЯ СУКОНКА?

Вишійте і Ви собі суконку — заохоче своїх подруг пл. прих. Оля Загребельна з Торонто, надсилаючи «Юнакові» оці моделі. Вона певна, що усім такі суконки будуть дуже до вподоби, бо ж українська вишивка у теперішній моді дуже популярна.

І сама Оля популярна, бо вона одержала другу нагороду за пильність в науці у 9-тій класі державної школи на загальну кількість 319 учнів. Тепер вона на 3-ому курсі українознавства та у 10-тій класі середньої державної школи «Овквуд Коліджіейт» і робить 10-ту класу фортепіяна. В обох школах бере участь у різних гуртках і клубах. В державній школі є членом оркестру, грає на скрипці, акомпаніює у хлоп'ячому, дівочому та мішаному хорах, заходжується разом з іншими пластунами зорганізувати «український клуб». Оля є членом гуртка «Іскра» у 4-ому Курені УПЮ-ок ім. Лесі Українки в Торонті, має 14 і ½ року, хоче здобути фах учительки музики і математики, бути піяністкою. Як бачимо, Оля хоче багато вміти і знати, постійно щось корисного робити, значить бути творчою, справжньою пластункою...

Подаємо опис моделей, які Оля сама запроєктувала та нарисувала.

1. Суконка з легкої вовни білого або кремового кольору з вишивкою. Торбинка та стяжка до волосся теж із такого самого матеріалу. Вона гарна і придасться на будь-яку оказію.

2. Скромна суконка теж з легкої темносиньої вовни. Прикрашена вишивкою. Коралі червоні, правдиві з народного одягу або їх добра імітація.

ХОЧЕМО ЛИСТУВАТИСЯ!

● Гурток "Мрії" з 4-ого куреня УПЮ-ок ім. Лесі Українки в Торонті, пошукує гуртка юначок з-поза території Північної Америки (США і Канада), який хотів би з нами переписуватися. Прохаємо зголошуватися, подаючи свої докладні адреси до гурткової гуртка "Мрії", пл. розв. Марії Мельник:

Miss Maria Melnyk, 94 Sheridan Ave.,
Toronto 3, Ontario, Canada.

— За розміщення цього оголошення складаємо \$10.00 на пресфонд "Юнака".

● Наша редакція одержала листа такого змісту: "Дорога Редакціє! Я хочу переписуватися з пластункою або пластункою з іншої країни. Прошу мені дати інформацію, як це маю зробити. — Скобі! — Пл. розв. Анита Островська. Моя адреса:

Miss Anita Ostrowsky, 29 Lexington Ave.,
Jersey City, N. J. 07304, USA.

— Радо містимо листа Аніти та її адресу і віримо, що знайдуться серед читачів "Юнака" охочі до неї написати.

ПРИКРИСТЬ ПАМ'ЯТИ

**

Не знаю, що саме стримало мене вчасно,
не знаю, що заборонило привороженням долоням
роздушити день, як горіх із зеренцем, як жовтий дощ, в ньому.
Шляхи тікають під хмари.
Шляхи тікають від уколу замілої століттями ночі,
а час стигне похололим від болю горобцями.
Хто сказав би, що сніг отой лише на те прикув зеренце до піску,
придавив каменем, що невинно росте, дрібне присушене сонце,
щоб могли мовчати возко і біло?
Самсон сьогодні безсилий провалити колонади вагання.
Блукання нікому не скрити, не німіти вже дереву,
коли падає до ніг прохожих остання шишка з віття:
треба лише навчитись слухати
і забувати.

Лювен, Бельгія, 14. 2. 1969 р.

Махове перо

НЕЩИРА ДРУЖБА

Із праць другого конкурсу на допис до «Юнака»

Від Редакції: Як ми подавали в "Юнаку"
за квітень ц. р., будемо містити нагороджений
на конкурсі, що відбувся у Пл. Станиці в Нью-
Йорку, дописи юнацтва у відповідній черзі.
Цим разом друкуємо допис нагороджений 2-гим
місцем у групі старшого юнацтва.

Авторка допису
пл. розв. Уляна Ільницька

З Мотрею я знайома
вже кілька років. Вона
живе в недалекому су-
сідстві від мене. Ми
часто відвідуємо одна
одну, ходимо разом на
пластові сходи, до
кіна, на закупи і взагалі
використовуємо кожну
нагоду бути разом.
Я дуже ізжилася з Мот-
рею і вважала її за
свою найкращу това-
ришку. Але нещодавно
сталася подія, котра
мене трохи відчужила
від Мотрі, і хоча я ста-
раюся забути про цей
випадок — якось не
можу.

А все через одну
дурничку.

Кілька тижнів тому, ми домовилися з Мот-
рею, щоб грати в суботу «стук-пук». У суботу
рано не встигла встати з ліжка, як тут телефон.
Дзвонить Мотря і перепрошує, що вона не може
йти зі мною грати, бо мусить іти з мамою на
закупи. Шкода дуже — але нема ради...

В цю дивну ніч
зійшлися два місяці
над плесом дивного ставка.
По рукоділлю стройних хвиль
пливала коса облесливим
дівоchim зором.
Пристали місяці благально свататися
до неї
у скритім подиху німих вагань.
— Візьми мене, косо-русалко,
тебе я сріблом вилощу.
— Візьми мене, пороко змита,
по хвилях ніжних поведи
твою розвіяність
фосфору, золоту.

І відійшли вони,
один — у вись, а другий
медосрібною розплився косою.
Принишкнув очеретом
поночі ставок.
З'явився легінь.
Напропале.
Застав ставок вже сріблбляклий —
і злоториля лебедине,
останній кучер порятунку.

Пополудні мама післала мене до склепу і...
уявіть собі, кого зустріла я на дорозі? — Мот-
рю. Вона йшла по другому боці вулиці у това-
ристві Галі. Обидві були святочно убрані з гар-
но запакованими пакуночками в руках, так як
ми звичайно робимо, коли ідемо до когось на
уродини. Мотря мене не бачила.

Мені було дуже дивно, але я думала, що,
може, Мотря змінила свої плани від того часу,
як уранці дзвонила до мене. Але дивуватися я
почала щойно другого дня і дивуюся аж до-
сьогодні. Бо Мотря на другий день розповіла
мені, що вона дуже втомилася, ходячи з мамою
по склепах, а найгірше — нічого не купила. Від
Галі ж я довідалася випадково, що вони були
разом ціле пополудне аж до самого вечора у
Зоні на уродинах.

Я не питалася Мотрі про вияснення, мені
якось соромно навіть питати її. Але найгірше є
те, що тепер не можу Мотрі вірити.

Я не знаю, чому вона тоді сказала неправ-
ду, і може це був лише цей єдиний раз, але те-
пер я підозріваю брехню в усьому, що мені
Мотря оповідає...

Пл. розв. Уляна Ільницька
30 Куринь УПЮ-ок
ім. Софії Галечко в Нью-Йорку

У ПЛАСТОВОМУ ШАТРІ

Винесли ми наші речі на гору і поставили на маленькому майданчику у лісі. Потомлені, ми сіли на землю, щоб трохи відпочити. Та спочивали недовго, бо треба було ставити шатра і прибирати табір. Сміття, дрючки, папери, шнурки — все це свідчило, що ми не були тут першими. Наша група вибрала собі рівенький клаптик землі і очистивши його, пішла по шатра. Та, на жаль, тільки одне шатро зісталось — і те діраве.

— Ну, чого ви витріщили очі на шатро? — закричав упорядник. — Що ви собі думаєте, що воно саме поставиться? Ану, гайда в ліс і вирубайте дерева для рами на шатро!

— Почалося — подумав я — тепер будуть нас ганяти до вечора, поки нам пора буде спати. І справді, тільки два хлопці пішли по дерево, як упорядник знову:

— Ану, ти, хлопче, піди дістань папороті!

Я мовчки взяв ножа і пішов у ліс. Папороті було мало, тому я мусів довго блукати, поки назбирав потрібну кількість. Вернувшись, я побачив, що шатро вже поставлене, але всі чогось метушилися в ньому. Було чути голоси:

— Треба в неї вляти окріп!

— Ні. Окріп не допоможе. Він захолоне, поки до них дійде. Краще керосин.

— Тю, на тебе! Що ти говориш? Та тоді шатро смердітиме аж до кінця табору!

— А я думаю, що краще її просто забити камінням і все.

— Ні, то не допоможе, знову видряпаються наверх.

— Ох, і біда з ними!

Біда справді була, бо виявилось, що ми поставили шатро над гніздом велетенських мурашок.

Та ось упорядник прийшов подивитися, що сталося.

— Тут нічого немає! Просто забийте дірку землею і все буде гаразд.

Гаразд? Якби він тільки міг знати!

Уже вечоріло, і після важкого дня ми полягали спати. У шатрі було темненько. Усі повлазили у спальні мішки. Було тихо. Хтось уже почав хропiti. Аж ось раптом схоплюється Петро і верещить:

— Ой, хлопці, рятуйте! Мене щось кусає!

Він швидко виліз із спального мішка, схпив ліхтарик і присвітив. Справді тепер він побачив, що це були ті велетенські мурашки. Кілька із них уп'ялилося йому у праву ногу. Усі хлопці зірвалися з постелі, щоб подивитися, що сталося. Петро зразу ж кинувся до того місця, яке недавно забивали землею.

— О, вони знову повилазили наверх!

Поки я вбивав землю та забивав дірку камінням і деревом, Петро казав:

— У нас ще із цією компанією буде багато мороки. І ми ще довго не могли заснути, усе лаяли тих комах, що не дають нам на таборі спокою.

Пл. юнак Юра Ткач
Австралія

Пл. вірниця Уляна Близнак декламує свій вірш (поміщений у квітневому числі "Юнака") під час святкування 20-річчя Пл. Станиці в Нью-Йорку.

Усміхнися!

ЩО ВЗЯТИ ДО ТАБОРУ?

На останніх сходах гуртка пластунок-юначок перед вакаціями впорядниця гуртка диктувала, а юначки записували, що треба взяти із собою до курінного табору. Одна юначка записала між іншими і такі предмети таборового вряду:

сукера, повний таборові обмострий, спортові обмострий, рилади до миття, купилавий обмострий, сліпін баг, шузики, дві пари щани, свидир, канарки (напевно замість «канапки» — примітка коректора) і інші подібні речі...

СПОРТ

ВОЛОДИМИР ТКАЧУК — НОВА ЗІРКА ГОКЕЮ

Зустріч з Володимиром Ткачуком, новиком професійної хокейної дружини "Нью-Йорк Ренджерс", зааранжував спортивний колу́мніст "Українського Тижневика" ред. Олег Звадюк. Це мала бути розмова із сином українських імігрантів, який народився в Німеччині і прибув з батьками дворічним хлопцем до Канади, де хокей полонив його від сьомого року життя і довів до рядів професійної дружини "Ренджерс". І після зустрічі з Володимиром Ткачуком уже не можна шкодувати проведених з ним декількох годин, які залишили по собі стільки вражень, про які хочу поділитися із читачами.

"Не Тейчук, але Ткачук"

У вестибюлі стадіону, куди ми прибули разом з ред. Звадюком звернулися ми до службовика "Ренджерсів" та відрекомендувалися йому. Службовик поспішив до канцелярії, але вже в половині дороги обернувся ще раз до нас, щоб нас попередити: пам'ятайте, вигукнув

він до нас, його прізвище не Тейчук, але Ткачук. Наших вияснень, що хто як хто, але ми про це самі повинні б знати, він вже може й не чув. Але, чи було це важне йому, коли сам Ткачук вже подбав про те, щоб прізвище українського роду Ткачуків було в належному положенні.

"Українці славі в хокею"

За декілька хвилин приступив до нас середнього віку чоловік, в якому пізнали ми головного менеджера "Ренджерсів" Еміля Френсіса, який теж виконує обов'язки тренера цієї дружини. Як тільки ред. Звадюк роз'яснив менеджеру цілі наших відвідин і Френсіс висловив своє вдовolenня запланованими інтерв'ю з Ткачуком для української преси та радіо, я поспробував заскочити його несподіваною пропозицією, щоб він, Еміль Френсіс, теж уділив нам інтерв'ю, в якому ми хотіли б почути його оцінку Володимира Ткачука. Еміль Френсіс не виглядав ні трохи заскочений про-

позицією і все далі пішло з ним. "Як по маслі".

Еміль Френсіс сам приступив до нас по закінченні тренінгу, під час якого слідували ми за Володимиром Ткачуком і другим українцем у складі "Ренджерс" Давидом Баланом, та запросив нас перейти в затишний кінець вестибюлю, щоб там можна було записати на стрічку нашу розмову. "На мою думку, Волод. Ткачук є одним із найкращих молодих центрів нападу, які прибули до Національної Ліги. Я вірю, що він буде одним із найкращих центрів Національної Ліги, тому що він радо працює над собою". Після таких похвал Еміля Френсіса під адресою цього новика Національної Хокейної Ліги, я попросив ще його, щоб він висловився, як виглядає порівняння Володимира Ткачука із відомими канадійськими українцями як Дмитро Пристай, Мосієнко, чи теж недавніми зірками хокею, як Стасюк і Несторенко. Еміль Френсіс знову не щадив похвал молодому Ткачукові, але вже таки здивував нас вичисленням ряду прізвищ канадійських українців, які визначилися в хокеї. Він згадав Стасюка, Хорвата і Буцика, які, за його словами, творили одну із найкращих ліній нападу команди Бостону і порівняв до цих змагунів молодого Ткачука, заповідаючи йому таку ж славу і будучність. А далі Еміль Френсіс сказав дослівно: "Упродовж довгих років, особливо в Національній Лізі, можна зустріти чимало змагунів французького і українського роду. Я грав із багатьма з них. Дмитро Пристай мешкав зі мною в одній кімнаті, а Володимир Становський був одним із найкращих змагунів Національної Ліги. Також, очевидно, найкращим воротарем в Національній Лізі був Терентій Савчук. Ми маємо в Національній Лізі переважно змагунів

французького і українського походження. З ними я виростав, з ними жив, і з ними разом грав. І вони є гордістю не лише Національної Ліги, але і національностей, з яких вони походять. Українці славні в хокеї і вони разом з французами мають великі заслуги в тому, що хокей в наших країнах стоїть на такому високому рівні".

Від чищення льоду до змагання у професійній дружині

В розмові з нами 21-річний Володимир Ткачук щиро розповідав про свої початки хокеїста та з повною скромністю признався до своїх початкових невдач. Почав він грати хокей, будучи учнем народної школи, але тоді семирічний Володимир частіше відсидавав змагання дружини своєї класи на лавці, як запасовий змагун, бо не визначався він нічим серед однолітків. Це були перші його роки на ковзанці в містечку Савт Поркюпайн, куди приїхали його батьки з Німеччини і де батько одержав працю в копальні золота. Перші невдачі на льоді не знеохотили Володимира і він постановив собі повправляти більше їзди на льоді та хокей. Він став на працю при чищенні льоду на місцевому стадіоні і за цю працю одержував малу заплату, бо лише 8 центів за годину, але значно важливішу винагороду у дозволі їздити на ковзанах і вправляти хокей на цьому стадіоні в ранніх го-

динах. Тоді він разом зі своїми ровесниками приходив на стадіон ще перед шкільною наукою і там вони грали хокей від 6-ої рано доки треба було йти до школи. Мати, як розповідав Володимир, не раз сварила на нього і коли він приходив з потовченими колінами, а часом із розбитою губою, наказувала йому: Не будеш більше грати хокей! Із дружини хлопців авансував швидко Володимир до дружин молодших, а потім старших юнаків, так що врешті опинився в дружині "Кіченер Ренджерс", якою тоді опікувались Нью-Йорк Ренджерс, як клубом для виховання молодих хокеїстів. У молодих роках приходилось Володимирові теж попрацювати помічником слюсаря в тій же копальні золота, де працював його батько Михайло Ткачук. З дружини в Кіченері закликали молодого Ткачука керівники "Ренджерс" до Нью-Йорку вже в минулому році на п'ять пробних змагань, а в цьому році він уже став постійним змагунком цієї професійної дружини на позиції центральної лінії нападу, у якій тепер разом з ним грає Давид Балан.

"Я чистокровний українець"

В нашому інтерв'ю сказав Володимир Ткачук два перші речення по-українськи, щоб potwierдити, що він розуміє по-українськи, але що йому важко говорити мовою батьків, бо виховувався він більше поза домом у чужому оточенні. Але, як Володимир підкреслив у дальшій розмові, батьки говорять до нього дома по-українськи і мати далі називає його Влодком. Він держить постійний контакт з батьками, а його мати навіть приїжджала відвідати його і побачити змагання в Нью-Йорку. Ось недавно знову мати телефонувала до нього, щоб поградувати йому за здобуті ворота. А після закінчення сезону Володимир їде до батьків на декілька тижнів, щоб дома відпочити, і тоді хо-

Чи Ви вже вирівняли передплату?

дити з батьком на рибу. Цього року він теж буде два тижні дома, а після того поїде до Кіченер тренувати хокейні дружини хлопців.

Уже після нашої зустрічі із Володимиром прочитав я в "Нью-Йорк Таймс-і" статтю Джеральда Ескенази про Ткачука, в якій автор вказує, що Володимир Ткачук син іммігрантів з України, і тут навчає, як вимовляти правильно його прізвище. І тоді пригадалися мені слова Володимира вже під кінець нашої зустрічі: "Я чистокровний українець, бо і мій батько і моя мати українці". Як бачимо, Володимир Ткачук заявляє це всюди відкрито та підкреслює своє походження. Так він, хоч і не володіє добре українською мовою, старається не згубитися без імені і без роду у чужому морі.

Володимир Сохан

(Передруковано у скороченні за дозволом автора із щоденника "Свобода", Джерзі Сіті, США).

Увага!

Увага!

В НЬЮ-ЙорКУ

можна вплачувати передплату за «Юнака» у пластовій крамниці «МОЛОДЕ ЖИТТЯ».

В ТОРОНТІ

можна вплачувати передплату за «Юнака» у пластовій кооперативі «ПЛАЙ».

Річна передплата «Юнака» в Канаді і США — 6.00 ДОЛ. Вплачуючи передплату, складіть також пожертву на пресфонд «Юнака»!

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

Єдина пластова крамниця
у США має на складі:

✦ пластові однострої ✦ пластові відзнаки до одностроїв і таборовий виряд ✦ пластову літературу ✦ і т. п.

MOLODE ZYTIA, Inc.
302 E. — 9th St.,
New York 3, N. Y., U.S.A.

ВЕСЕЛКА

144 Друга Євсеню в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)
Tel.: ORegon 4-9576/79-98

відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.

✦ Зимні і теплі перекуски, сніданки, полуденки ✦ содові води
✦ морозиво ✦ солодощі — теж вибагливі, імпортовані
✦ шкільні і канц. приладдя ✦ українські і чужомовні часописи.
«Веселка» є улюбленим місцем зустрічей нашої молоді!

З ЛЕЩЕТАРСЬКОЇ ПРОГУЛЯНКИ

17 лютого ц. р. відбулася лещатарська прогулянка до Емері Парку біля Боффало, в якій взяли участь юначки з 40-го куреня УПЮ-ок ім. княгині Ольги та юнаки з 27-го куреня УПЮ-ів ім. гетьмана Пилипа Орлика з Боффало. На світлинці (зліва направо) учасники цієї прогулянки: О. Сайкевич, З. Чмола, М. Шишка, І. Слободинська, Г. Прущ, І. Салдит, Н. Самотовка, Л. Шрамель, А. Цюлко, Р. Лоза, З. Морозевич і О. Чмола, що любить лазити по деревах.

Пл. прих. Орест Іскало
Боффало, Н. Й., США.

НАШ БАЗАР

Літні вакації давно вже за нами. Восени м. р. із повною енергією приступили ми до праці у Пласті і в американській та українській школі. Курінні сходи, а після наказу кошової: до базару, що буде 8-го грудня кожна юначка з нашого куреня має мати виготовлену гучульську гуньку, а кожний гурток має приготувати свій станок. Ідуть довгі розмови, плани, питання.

І вже ось довгі осінні вечори за нами, і зимового ранку 8-го грудня спішають юначки у своїх новесеньких гуньках до залі школи св. Йосафата.

Отже, перший на залі біля дверей приготований станок муртка "Вербі". Станок зображує український різдвяний стіл із його традиційними прикрасами. В одному куті стола — пластова ялинка, а на ній золоті прикраси із чотирнадцятьма точками пл. закону. На вершку ялинки пишається гарно зроблена пластова лілейка. Гурток мав на продаж сіно, різдвяне печиво, прикраси на ялинку і малі вишивані подушечки та серветки.

Першу нагороду дістав гурток "Євшан-зілля" із впорядницею ст. пл. Мотрею Грушкевич (друга зправа).

Другий станок був гуртка "Євшан-зілля". На ньому були оригінальні вишивані подушки, багато вишиваних фартушків, закладок до книжок та тваринок, випханих матерією. Атракцією станка був образ юначки Ісі.

Третій станок належав до гуртка "Русалки". Прикрасою стола були три великі вишивані подушки з узо-

рами з Дрогобицького району та Гучульщини в Україні. На столі були також артистично зроблені янголи та інші святочні прикраси. Оригінальністю відзначався між тваринками песик, що мав бронзову беретку та число нашого куреня — "28".

Гурток "Гучулки" мав стіл гарно прикритий килимом, посередині стола кераміка з українськими квітами. Юначки продавали шкіряні торбинки своєї роботи, плетені кошечки на хліб, підставки на тарілки і комплект вишиваних серветок.

Другу нагороду одержав гурток "Вербі" за показ українського різдвяного стола.

Черговий був станок гуртка "Волошки". На їхньому столі були вишивки, паперові квіти і плетені гачком хустинки. Оригінальними були вишивані "умбри" на лямпи, над якими юначки найбільше доклали труду.

Станок гуртка "Веселка" був зроблений у формі веселки, на якій були розміщені комплекти вишиваних серветок. На столі були також вишивані на ряднині торбинки та закладки.

Сьомий з черги станок гуртка "Барвінок" мав прикраси на коржі, гарні квіти, вишивані закладки, хустини та роблені з матеріалу тваринки. Юначки продавали також цукровані яблука.

Останній гуртковий стіл — це станок гуртка "Чайка". Крім вишиваних серветок, ланцюгів на ялинку і прикрас, була на продаж українська різьба, а на вигравшк — українська кераміка.

Наш 28 курінь УПЮ-ок ім. княгині Ольги як цілість мав на базарі два станки — один із печивом, а

Гурток "Русалки" дістав 3-тю нагороду за 3 вишивані подушки та інші ручні роботи.

другий зі свічками. Кожна юначка спекла щось доброго і принесла дві свічки прикрашені вишивкою. Завдяки тому наші батьки мали цього року на своїх різдвяних столах свічки з українською вишивкою. Курінь заробив із цього продажу 90.71 дол., із чого 25.00 дол. дав на школу св. Йосафата.

ОПДЛ мав два столи із книжками, які розпродавали юначки СУ-М-у. Гурток "Чайка" займався розпродажем різдвяних карток, а заробіток з них дано на Пластову Оселю "Писаний Камінь".

ПОКЛІН ГЕРОЯМ — ПАТРОНАМ ПЛАСТОВИХ КУРЕНІВ

Кошовою збіркою в неділю, 23 лютого ц. р., у Пластовому Домі у Філадельфії віддали обидва коші поклін героям у пошану патронів своїх пластових куренів, а це: Ольги Басараб — патронки 4-го куреня УПЮ-ок, Олени Теліги — патронки 14-го куреня УПЮ-ок, Федя Черника — патрона 1-го куреня УПЮ-ів і Романа Мстиславича —

У часі базару юначки ходили із "котом у мішку" та продавали на нього льоси. У висліді льосування виграв образ о. декан Улицький, кераміку — ст. пл. О. Стецяк, а кераміку гуртка "Чайка" — пл. сен. Микола Грушкевич.

О год. 3-тій по полудні почалася імпрезова частина. Батьки і приятелі Пласту при столах із кавою, чаєм та солодощами із приємністю слідували за приготованою юначками програмою. Проводила програмою дуже дотепно пл. розв. Ксеня, а кожний гурток виводив свою точку. Курінний хор відспівав кілька пісень. Вкінці журі станичної старшини признало три нагороди за найкращі станки, першу — гурткові "Євшан-зілля", другу — гурткові "Верби", а третю — гурткові "Русалка". Гуртки одержали в нагороду альбом "Спомин із табору".

Базар за нами. Праця наша принесла моральний і матеріальний успіх. Ми, юначки, вдоволені чекаємо наступного базару, і з новими ідеями та плянами будемо приготуватися до нього.

Пл. розв. Христя Гук
хронікарка 28-ого куреня УПЮ-ок
ім. ки. Ольги, Клівленд, США

патрона 11-го куреня УПЮ-ів.

У програму свята входили переплітани піснями гутірки юначок і юнаків про життя своїх патронів. Програму уклали і виконали самі юначки й юнаки на засаді самовиховання.

(За пластовою сторінкою "Скоб" в "Америці" ч. 2/1969).

КУРС ПЛАСТОВИХ ВИХОВНИКІВ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

(О. Л-ий). — Вишкільний курс Станиці у Філадельфії на 1-ий ступінь пластових виховників новацтва, який проходив від 1 грудня 1968 р. упродовж 8 тижнів, закінчено святочною збіркою 9 лютого ц. р. у присутності станичного пл. сен. Романа Левицького, членів Станичної Старшини і викладачів.

За викладову програму курсу відповідав пл. сен. Володимир Мель-

ник, а викладачами були: пл. сен. В. Мельник, В. Грималек, М. Тарнавська, В. Пак, С. Оранська, ст. пл. Я. Коморовська, ст. пл. Х. Швед і А. Просіцький.

Курс закінчило 32 юначки і юнаки, у тому дві ст. пластунки.

Перше місце: Зоряна Луцька, Галія Мазурок і ст. пл. Бажана Філінська.

Друге місце: О. Бережницька, Р.

ЄДИНА ПЛАСТОВА ОРКЕСТРА У США

Як відомо, існує вже довгий час Пластова оркестра в Торонті, Канада. Але першою і єдиною дотепер серед усіх пл. станиць пластовою оркестрою на терені США може похвалитися Пластова Станиця в Дітроїті завдяки безупинним заходам і трудам двох найбільших звелічників цієї справи, а це пл. сен. І. Короля та М. Томика із Пластприяту, і завдяки грошовим жертвам прихильників Пласту, фундаторів оркестрових інструментів. Оркестра відбуває проби кожної суботи та брала участь у різних пластових і громадських імпрезах.

Праця оркестри — це одна з корисних форм самовиховання пластової молоді і, безсумнівно, оживляє пластові імпрези та підносить рівень зовнішніх виступів і постави пластових груп під час публічних пластових чи громадських імпрез.

Будьте **ПЕРЕД**платником,
а не **ПІСЛЯ**платником

«ЮНАКА»!

Тому

ЩЕ СЬОГОДНІ

вишліть 6.00 дол.

як передплату на 1969 р.

Івасиків, А. Мадай і М. Ортинська.

Третє місце: Р. Заброцький, А. Федак, Х. Дмитренко, М. Одежинська, М. Чорнобиль.

Четверте місце: М. Жмуркевич, Д. Коженювська, І. Масюк і Л. Сум.

Також успішно закінчили курс: Х. Романів, М. Тарнавський, Х. Козак, Д. Пенкальський, А. Кузьма, Л. Лукіянкович, Ю. Луцишин, Р. Артимішин, П. Розпутько, І. Білінський, М. Онуферко, Р. Новосад, А. Клос, Б. Пазунак, Р. Одежинська та А. Скіра.

Після короткого вогника учасників курсу, реф. вишколу пл. сен. Я. Мадай і пл. сен. В. Мельник роздали учасникам посвідки закінчення курсу, після чого відбулась спільна перекуска, приготована пл. сенйорками з гуртка "Княгині Ольги". Під час цілого курсу дижури і перекуски для курсантів подавали пані з Пластприяту під проводом пані Е. Капій.

Вирушасмо в дальшу дорогу. Плесо спокійної ріки заповідає нам гарний день, присмну плавбу.

Та не все шлях стелився нам водою. Часами замість конойки нас перевозити, ми мусіли їх переносити. Це переносження зветься "портаж". На світлині — початок одного з довгих "портажів" на дві милі.

Члени таборових проводів і булав (на горбку, внизу гурток юнаків) минулорічних таборів пластунів і пластуниць в Альгонквіт Парку під час недільної Богослужби.

МОДЕРНІ "ГАК ФІНИ" У АЛЬГОНКВІН ПАРКУ

Минулорічний табір у Альгонквін Парку був для нас, пластунів, великою пробою витривалості під час п'ятиденної прогулянки. Ця прогулянка мала зблизити нас до природи, обіцявала багато пригод. І тому ми радо зголосилися бути її учасниками, щоб пережити змаг із природою, побачити цю безмежну і первісну її красу та відчутти на собі тепло ласкавого сонця, гострий подих північного вітру і зливи дощувального дощу. Ми хотіли бути свідками тих див, що криються у житті тих диких просторів.

Ми хотіли переконатися, чи вистане в нас сили і витривалості пережити те, що пережили перші канадські піонери, коли вони мандрували по ріках і озерах індіанської країни.

Ми мусіли пристосуватися до природи. Швидко переконалися, що коли людські плани є конфліктні із природою, то природа завжди перемагає.

Як модерні "гак фіни" ми залишили всі наші щоденні турботи і рухливі метрополії та стали ближчі один до одного і ближчі до себе самих.

Упродовж тих п'яти днів ми бачили завжди тільки твориво Бога, а не людей. Бачили всі дива Божого промислу, красу і гармонію природи, подивлялися їй і жалували, що людина все більше і більше нищить цю красу і порушує гармонію.

Міст, який збудували 5 учасників табору "Кедрине Озеро" в Альгонквін Парку, членів 9-ого куреня УПЮ-ів ім. Володимира Мономаха з Торонта, під проводом ст. пл. Антона Колтунюка з Денверу, США. Міст названо "Го-Чі-Мін".

Спільна світлина учасників прогулянки з друзями-провідниками: ст. пл. Орестом Новаківським (стоїть перший зліва) і ст. пл. Володимиром Сілецьким (стоїть перший зправа).

Багато про наші пригоди і переживання скажуть Вам також і світлини з нашої мандрівки.

Учасників прогулянки було дванадцять, у тому одинадцять із Торонта, шість з Едмонтону, один з Монреалю і один з Вінніпегу. Ми пропливли 120 миль.

При цій нагоді прошу помістити ще три світлини, які я зробив під час нашого минулорічного водномандрівного табору "Кедрине Озеро", що відбувся від 27. 7. до 10. 8. м. р. заходами Пластової Станиці в Торонті в Альгонквіт Парку, і в якому брали участь юнаки і юначки не лише з Торонта, але також з Едмонтону, Вінніпегу і Монреалю. В таборі юнаків було 126 учасників, а в таборі юначок 55 учасниць.

Пл. розв. Богдан Круцько,
7 Кур. УПЮ-ів ім. Святослава
Завойовника, Вінніпег, Канада

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК

для Ваших друзів і друзів з приводу їх дня народження, іменин, різдвяних чи великодніх свят, успішного закінчення шкільного року чи інших подібних нагод — це

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА"

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК для юнаків при кожній нагоді — ЦЕ ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА". • Наша акція у справі дарункових передплат "Юнака", що в першу чергу призначені для зразкових, але незможних юнаків і юначок з європейських і південно-американських країн, наводить серед наших читачів щораз то більше зрозуміння. • ЗРОБІТЬ і Ви "ДОБРЕ ДІЛО" та зголосіть ОДНУ ДАРУНКОВУ ПЕРЕДПЛАТУ до нашої адміністрації!

СПИСОК ДАРУНКОВИХ ПЕРЕДПЛАТ за березень і квітень 1969 р.

1. Пл. сен. Лариса Музичка, Кентон, США, для юначки в Пармі, США (втретє).
2. Пан Маріян Коць, Аппер Монтклер, США, для юнака в Пармі, США (втретє).
3. Пл. сен. Валя Берегуляк, Гленфілд, Австралія, для юначки в Бразилії (вчетверте).
4. Преосв. Кир Іван Прашко, Мельборн, Австралія, для юначки в Австралії.
5. Проф. В. Островський, Австралія, для юначки в Австралії.
6. Пл. сен. Євген Барановський, Кіама, Австралія, для юначки в Австралії (вшосте).
7. Ст. пл. Едвард Кульчицький, Австралія, для юначки в Австралії.
8. Пан І. Грабовський, Австралія, для юначки в Австралії.
9. Пані О. Руда і пан Б. Соколовський, Австралія, для юначки в Австралії.

Замість квітів на могилу
нашого незабутнього

бл. п.

інж. БОГДАНА ТУРКА

складаємо \$15.00 на дарункові передплати "Юнака"
для незможних юнаків у сателітських державах.

НАТАЛІЯ БІЛОЗОР-КОРОПЕЦЬКА
та **МАРІЯ і ВОЛОДИМИР БІЛОЗОРИ**
Мурстави, Н. Дж., США

НАША ПОШТА

• У попередніх числах "Юнака" я зауважила, що у сателітських країнах є група юнаків, які хотіли б діставати "Юнака". Тому замість квітів на могилу нашого незабутнього "Бобка" Богдана Турка пересилаю від нас \$15.00 на дарункові передплати потребуючим юнакам. — **Наталія Білозор-Коропецька та Марія і Володимир Білозори, Мурстави, Н. Дж., США.**

• З великою приємністю прочитав Вашого листа. Дуже він радував мене — і нас. Як і Ви, не міг я зараз відповісти на нього, бо у мене час обмежений. Вибачаюсь. Бачу, що Вас тішить те, що наші юнаки з Української Папської Малої Семінарії в Римі друкуються у Вашому журналі "Юнак". Нещодавно тому ознайомився я із журналом "Пластовий Шлях". Майстерно зредагований! Щоб більше бути причетним до Ваших пластових видань, хотів би і я теж вкласти свою "лепту" у "Пластовий Шлях". Тим то висилаю Вам один вірш, пізніше, може, надішлю щось прозою. Сподіваюся, що Ви не одкинете цього вірша. Напишіть мені про це. Привітав я своїх тутешніх друзів у Вашому імені... Кінчу, здоровлячи по-дружньому та прошу відписати! — **Любомир Госейко, Рим.**

10. Пл. сен. Василь Палієнко, Торонто, Канада, для юнака в Монреалі, Канада.
11. Пл. сен. Надія Гафткович, Гартфорд, США, для юнака в Гартфорді, США (вчетверте).
12. Вл. П. Степан і Ганна Панькові, Чикаго, США, для юначки в Чикаго, США і юнака в Торонто, Канада (за два роки).
13. Пані Наталія Ішук, Філадельфія, США, для юначки у Філадельфії (вп'яте).
14. Пані Наталія Білозор-Коропецька і Марія та Володимир Білозори, Мурстави, США, для 3-ох юнаків в Європі.

Разом 19 нових дарункових передплат.

Останнє наше звітлення про дарункові передплати було поміщене в "Юнаку" ч. 3 за березень ц. р. — Разом з попередньо проголошеними досі зголошено 153 дарункові передплати.

Масмо адреси зразкових, але незможних юнаків і юначок з європейських і південно-американських країн, для яких потрібно заплатити дарункові передплати.

ХТО ЧЕРГОВИЙ ЗРОБИТЬ "ДОБРЕ ДІЛО" І ЗГОЛОСИТЬ ДАРУНКОВІ ПЕРЕДПЛАТИ?

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.
ПЛАСУНИ й ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності в нашій найбільшій і найстаршій у Торонті кредитівці

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Шадити щоденно учись!

Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить $4\frac{3}{4}\%$ ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ І СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікають

УКРАЇНСЬКІ ПЕКАРНІ
власниками яких є

Анна і Роман Вжесневські

The Future Bakery

735 Queen St., West-Toronto, Ontario
Tel.: EM 8-4235

★★★
Home Town Bakery

164 Kane Ave., Toronto(Ontario
Tel.: RO 7-7246

Нормально банки платять за ощадності
3 відсотки. За Ваші ощадності **НА СПЕЦІАЛЬНОМУ ЮНАЦЬКОМУ КОНТІ** в нашій кредитівці одержите: **$5\frac{1}{2}\%$**

ШАДИТЬ МІСЯЧНО
по 5.00 долярів
а після 5 років одержите

343.00 дол.

СКЛАДАЙТЕ СВОІ ОЩАДНОСТІ

в українській кредитівці

“БУДУЧНІСТЬ”

КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА В ТОРОНТО
140 Bathurst St. Toronto 2B, Ont.

Друкарня-ПЕРЕПЛЕТНЯ
КИЇВ

KIEV PRINTERS LTD.
686 RICHMOND ST. W.
TORONTO, ONTARIO

ВИКОНУЄ
всякі
друкарські
і переплетничі
роботи

Хто з Вас подорожує

* літаком * кораблем * поїздом * автобусом
у Канаді чи поза Канадою повинен купити **подорожний квиток** і одержати **безплатно** всякі
потрібні **інформації** і поради

в українським подорожнім бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

Увага! Увага!

«Юнака» треба не лише **передплачувати**, але й
докладно **читати**, до нього **дописувати**, **приєднувати** йому **передплатників** і збирати **пожертви**
на його **пресфонд**.

Ціна 50 центів

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів умілостей

БОРСУК

ІЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

ОПЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожночасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

* КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!

* ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!